

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

факультет політичних наук
кафедра журналістики

«Допущено до захисту»

в. о. завідувача кафедри журналістики

_____ Тетяна СИДОРЕНКО

(підпис)

“ _____ ” _____ 2025 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти бакалавр

за освітньо-професійною програмою «Журналістика»

зі спеціальності 061 Журналістика

на тему: «МИКОЛАЇВ ФУТБОЛЬНИЙ: МУЛЬТИМЕДІЙНА ІСТОРІЯ»

Виконав:

Здобувач IV курсу, групи 448

Гурець Артем Вікторович

(підпис)

Науковий керівник:

кандидат політичних наук,

доцент кафедри журналістики

Соловйова Анна Сергіївна

(підпис)

Рецензент:

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри української філології

та міжкультурної комунікації

Лебединцева Наталія Михайлівна

(підпис)

Засвідчую, що в цій кваліфікаційній
роботі немає запозичень із праць
інших авторів без відповідних посилань

Здобувач _____

(підпис)

Миколаїв – 2025 р.

ПЛАН

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ВИТОКИ ФУТБОЛЬНОЇ ТРАДИЦІЇ В МИКОЛАЄВІ: ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ.....	7
1.1. Становлення та ключові етапи історії миколаївського футболу	7
1.2. Основні футбольні клуби міста та їхні інформаційні платформи	17
1.3. Мультимедійні формати висвітлення футболу: відео, соцмережі, пости	27
Висновки до розділу 1	37
РОЗДІЛ 2. МИКОЛАЇВ ФУТБОЛЬНИЙ: МУЛЬТИМЕДІЙНА ІСТОРІЯ	40
2.1. Стаття «Футбольний Миколаїв: виклики та перспективи у післявоєнний час»	40
2.2. Стаття «Від «Суднобудівника» до сьогодення: хронологія миколаївського футболу».....	44
2.3. Стаття «Жіночий футбол у Миколаєві: становлення, проблеми та майбутнє».....	48
2.4. Стаття «Майстри м'яча на аматорському рівні: як колишні професіонали зміцнюють чемпіонат Миколаєва».....	51
2.5. Стаття «Миколаївські футболісти за кордоном: хто і де представляв регіон у світі».....	53
2.6. Стаття «Молодь і футбол: як миколаївські академії готують нове покоління гравців»	58
2.7. Стаття «Обличчя клубу: як змінювалися емблема та форма миколаївських команд»	62
2.8. Стаття «Сучасність літньої першості АФМ та АФМО: хто є фаворитом?»	67
2.9. Стаття «Тренери, що творили футбольний Миколаїв».....	70
2.10. Стаття «Як змінювалася інфраструктура футболу в Миколаєві за останні 30 років: шлях боротьби, втрат і нової надії».....	74
Висновки до розділу 2	79

ВИСНОВКИ.....	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	84

ВСТУП

Футбол в Миколаєві – це не просто вид спорту, а важлива частина культурної та соціальної історія міста. Протягом десятиліть місцева футбольна спільнота формувала унікальну ідентичність, яку сьогодні важливо не лише зберегти, а й осмислити у новому форматі. Мультимедійна журналістика відкриває широкі можливості для глибокого й емоційного представлення футбольного минулого та сучасності регіону.

Актуальність теми дослідження. Актуальність теми зумовлена потребою збереження локальної спортивної пам'яті та популяризації регіонального футболу засобами сучасної журналістики. У добу цифрових медіа мультимедійні формати стають ефективним інструментом у висвітленні спортивної історії, зокрема в контексті міста Миколаєва, де футбол має глибоке соціальне й культурне значення, але залишається недостатньо представленим у сучасному медіапросторі.

Метою дипломної роботи є створення мультимедійної історії розвитку футболу в Миколаєві з акцентом на його суспільне значення, ключові етапи становлення та роль у формуванні локальної спортивної ідентичності.

Для досягнення мети треба вирішити такі **завдання**:

- 1) Розглянути історичний розвиток футболу в Миколаєві та його вплив на місцеву спортивну культуру.
- 2) Зібрати, систематизувати й опрацювати архівні та сучасні матеріали про миколаївський футбол.
- 3) Виділити особливості мультимедійного висвітлення спортивної тематики в сучасній журналістиці.
- 4) Створити серію авторських мультимедійних матеріалів, що висвітлюють ключові моменти історії футболу в Миколаєві.

Об'єктом дослідження є футбольна культура міста Миколаєва

Предметом дослідження є підготовка мультимедійної історії, присвяченої історії та сучасному стану футболу в Миколаєві.

Під час дослідження використовувалися такі **методи**:

- теоретичний метод дозволив вивчити, проаналізувати та систематизувати наявні знання та концепції, пов'язані з обраною темою дослідження;
- шляхом аналізу термінології виявили зв'язки між різними термінами та концепціями;
- контент-аналіз допоміг проаналізувати матеріали, що створюються та розповсюджуються медіа джерелами Миколаєва та Миколаївської області;
- індуктивний та дедуктивний підходи допомогли отримати реальні дані й висновки, які базуються на аналізі конкретних ситуацій та загальних принципів.

Наукова новизна. Ця робота додасть нового погляду у вивченні місцевої спортивної журналістики через створення мультимедійної історії. Аналізуючи приклади висвітлення футбольного життя міста та поєднуючи їх із сучасними форматами подачі інформації, розкрито підходи до формування якісного спортивного контенту.

Практичне значення: одержані результати будуть корисними для працівників пресслужб, журналістів та інших працівників, які висвітлюють інформацію, пов'язану зі спортивною сферою. Теоретичний аналіз може бути використаний під час підготовки до курсів «Журналістський фах», «Теорія та історія журналістики», «Специфіка роботи спортивного журналіста» тощо.

Ступінь розробленості теми. Багато вчених вивчали питання розвитку футболу в Миколаєві та особливості його утворення, а також висвітлювали свої думки за допомогою власної літератури. Особливий внесок у формуванні цих думок зробили такі дослідники: О. Корольова, Ю. Сазонова, В. Ковпак, В. Саєнко, М. Дерепка, О. Олійник тощо. Проте мультимедійний розвиток залишається однією з найменш вивчених областей та потребує докладного наукового аналізу.

Апробація результатів дослідження: автор роботи в період підготування матеріалу до дипломної роботи брав участь у написанні статей до місцевого джерела висвітлення інформації на платформі Facebook, який має назву «Асоціація футболу міста Миколаєва 8x8», а також «Асоціація футболу міста Миколаєва». Публікації, які були створені в рамках наукового дослідження, оприлюднені на сайті онлайн-видання «Преступности.НЕТ» та на офіційному сайті Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

Також, було підготовлено тези до XXI Міжнародної наукової конференції «Ольвійський форум-2025: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі» на тему «Журналістика спорту: висвітлення розвитку футболу в Миколаєві».

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаної літератури (38 найменувань). Загальний обсяг роботи – 87 сторінок.

РОЗДІЛ 1. ВИТОКИ ФУТБОЛЬНОЇ ТРАДИЦІЇ В МИКОЛАЄВІ: ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ

1.1. Становлення та ключові етапи історії миколаївського футболу

Футбол у місті Миколаєві – це більше, ніж просто гра. Це соціальне явище, що поєднує покоління, формує регіональну ідентичність та виступає каталізатором громадської єдності.

У ХХІ столітті розвиток футболу набуває нових значень, адже він здатен відповідати на численні виклики сучасного суспільства: від збереження здоров'я молоді до побудови позитивного іміджу регіону. Місто має унікальні передумови для відродження футбольного потенціалу, зокрема історичну тяглість, активну спортивну спільноту та зацікавленість громади.

Особливу увагу варто звернути на роль спортивної журналістики, яка є ключовим чинником у популяризації, підтримці та розвитку футболу. Через аналітичні матеріали, репортажі, інтерв'ю, прямі трансляції та фото- і відеоісторії журналісти не лише документують події, а й формують емоційний фон, залучають глядача та створюють ціннісну основу для підтримки спорту на локальному рівні. У цьому контексті важливо дослідити, яким чином журналістика сприяє формуванню нової спортивної культури в Миколаєві, які теми висвітлюються, які наративи підтримуються та як це впливає на загальне ставлення до футболу як суспільного явища.

Спортивна журналістика в Україні почала активно розвиватися в середині ХХ століття. Після Другої світової війни футбол став набирати популярності не лише на рівні організованих змагань, але й серед широких верств населення. Перші спортивні журналісти почали висвітлювати матчі на сторінках газет, радіо та телебаченні, що дозволило створити перші футбольні легенди та розповісти історії команд. Спортивні публікації ставали важливою частиною медіа-культури, а футбольні клуби, зокрема в таких містах, як Миколаїв, стали отримувати власні інформативні майданчики [16].

У Миколаєві спортивна журналістика почала формуватися разом з розвитком футболу. Перші публікації про матчі місцевих команд з'явилися у газетах на початку 1930-х років, а з розширенням медіапростору – на радіо та телебаченні. У 1950-60-х роках почали з'являтися спеціалізовані спортивні програми, в яких висвітлювались як національні, так і місцеві футбольні події. Це стало важливою складовою розвитку спортивного інтересу в місті [19].

Спортивна журналістика поділяється на кілька основних видів, кожен з яких має свою специфіку, цільову аудиторію та формати подачі матеріалів.

Текстова спортивна журналістика – це найбільш традиційний вид спортивної журналістики, що включає в себе різні типи публікацій, такі як новини, статті, аналітика, інтерв'ю. У Миколаєві, зокрема, це типові новини про матчі футбольної команди «Миколаїв», а також історії про видатних гравців, тренерів і значущі моменти в історії клубу. Текстові матеріали можуть бути опубліковані в друкованих ЗМІ, на сайтах спортивних новин або на спеціалізованих платформах, що присвячені футболу.

Візуальна спортивна журналістика – з розвитком медіа візуальні елементи стали важливим складником спортивної журналістики. Це можуть бути фото та відео матеріали, що документують футбольні матчі, тренування, а також створюють образи та емоції, пов'язані з командою та її успіхами. У Миколаєві важливу роль відіграє телевізійне висвітлення матчів і репортажів, зокрема у місцевих телевізійних каналах.

Інтерактивна спортивна журналістика – з розвитком соціальних мереж і цифрових платформ спортивна журналістика здобула нові формати. Інтерактивний контент, такий як голосування, опитування та конкурси, стає важливою частиною медіа-простору. У Миколаєві футбольні клуби активно використовують соцмережі для залучення вболівальників до взаємодії. Такі активності включають опитування про найкращих гравців матчу або голосування за досягнення сезону, що дозволяє фанатам відчувати себе частиною футбольної спільноти.

Радіо та теле-журналістика – це один із найстаріших видів спортивної журналістики, який продовжує залишатися популярним. Однак з розвитком Інтернету й соціальних медіа, спортивні радіо та телевізійні програми стають дедалі менш поширеними, але в певних регіонах, зокрема в Миколаєві, все ще залишаються важливими джерелами для спортивної інформації.

Футбольні блоги та відео-огляди – з появою платформи YouTube та інших відео-хостингів, спортивні журналісти та ентузіасти почали створювати відео-блоги, де вболівальники можуть побачити не лише матчі, але й цікаві коментарі, думки гравців та тренерів, а також огляди останніх подій у клубі [37].

Спортивна журналістика в Миколаєві має величезне значення для популяризації футболу і підтримки зв'язку між клубом та вболівальниками. Вона дозволяє містянам бути в курсі останніх подій з життя команди, дізнаватися про плани на майбутнє, а також підтримувати дух єдності та командної підтримки. Інтерв'ю з гравцями, огляди матчів та новини, що з'являються в ЗМІ, сприяють не лише збільшенню кількості фанатів, але й формуванню позитивного іміджу команди в межах міста [20].

Поява футболу в Миколаєві наприкінці XIX – на початку XX століття тісно пов'язана із загальними процесами урбанізації та індустріалізації, що активно розгорталися в південному регіоні України. Миколаїв, як велике портове місто та один із центрів суднобудування Російської імперії, відігравав ключову роль у військово-морському та торговельному житті південних регіонів. Саме завдяки тісним контактам з європейськими країнами, особливо Великою Британією, через морські зв'язки та присутність іноземних робітників, у місто потрапляли новітні культурні та спортивні впливи [8].

Соціально-історичне тло Миколаєва на межі століть характеризується появою нових форм дозвілля серед міського населення. Серед освічених верств населення, працівників іноземних підприємств, а також моряків, поступово зростала популярність європейських видів спорту, зокрема

футболу, який до того часу вже набув значного поширення в Англії та деяких інших країнах Західної Європи. У цьому контексті важливу роль відігравали іноземні моряки, зокрема британці, які під час стоянки суден у порту організовували товариські матчі на відкритих майданчиках. Подібні ініціативи викликали інтерес серед місцевого населення, що сприяло швидкому поширенню гри в регіоні [8].

Одними з перших аматорських футбольних команд у Миколаєві були такі колективи, як «Мікомспорт» та «Нова енергія». Ці клуби виникали здебільшого при підприємствах, ремісничих товариствах або культурно-освітніх об'єднаннях і мали на меті не лише організацію спортивного дозвілля, але й формування колективного духу серед працівників. Варто зазначити, що команда «Мікомспорт», утворена при одному з суднобудівних підприємств, на початку XX століття брала активну участь у міжміських матчах, що організовувалися за ініціативи спортивних клубів Одеси, Херсона та Севастополя. Водночас «Нова енергія» вирізнялася інноваційним підходом до тренувального процесу, запрошенням фахівців із фізичної культури та систематичним залученням молоді до занять спортом [18].

Зародження футболу в Миколаєві стало результатом як зовнішніх європейських впливів, так і внутрішніх соціальних трансформацій. Гра поступово інтегрувалася у повсякденне життя міста, заклавши підвалини для подальшого формування локальної футбольної традиції, яка згодом переросте у професійний спорт. Відтак, ранній період розвитку миколаївського футболу заслуговує на особливу увагу як приклад культурного діалогу між Заходом і Півднем України та як важливий етап становлення спортивної ідентичності міста [15].

Міжвоєнний період став вирішальним етапом у становленні організованої клубної інфраструктури футболу в Миколаєві. У цей час, після завершення революційних подій та стабілізації політичної ситуації, радянська влада почала активно впроваджувати ідеологічно орієнтовану

спортивну політику, в якій футбол розглядався як інструмент фізичного і морального загартування мас [5].

У 1920–1930-х роках у Миколаєві почали з'являтися перші професійні футбольні структури, які, хоча й формально не мали статусу професійних клубів у сучасному розумінні, були міцно вбудовані в систему державних та профспілкових організацій. В основі цих команд лежали виробничі колективи заводів, транспортних управлінь, військових частин та освітніх закладів. Найвідомішими з них стали футбольні секції при спортивних товариствах «Динамо», «Локомотив» та «Суднобудівник» [8].

ТСОЗ «Динамо», створене під егідою органів внутрішніх справ, активно розвивалося в різних регіонах УРСР, зокрема і в Миколаєві. Команда динамівців брала участь у змаганнях міського і республіканського рівнів, виховуючи низку гравців, які згодом прославилися в радянському футболі. Не менш помітним явищем стало товариство «Локомотив», пов'язане з залізничним транспортом. Його миколаївський осередок не лише формував команду, а й сприяв організації спортивних заходів та популяризації футболу серед молоді [11].

Особливе місце у футбольному житті міста міжвоєнного періоду належало команді «Суднобудівник», яка виникла на базі Миколаївського суднобудівного заводу. Цей клуб поступово трансформувався у потужну футбольну силу, що не лише брала участь у численних змаганнях на рівні УРСР, але й мала значний вплив на розвиток масового спорту серед робітників [8]. Участь у республіканських першостях дозволяла миколаївським клубам підтримувати стабільний рівень гри та сприяти підвищенню спортивної майстерності гравців.

У цей період також інтенсивно розвивається матеріально-технічна база футболу: зводяться та реконструюються стадіони, удосконалюється тренувальна інфраструктура. Зокрема, були облаштовані нові футбольні поля з дерев'яними трибунами, а також спортивні майданчики біля підприємств, що дозволяло проводити регулярні матчі та тренування. Важливу роль

відіграла участь у так званих «спартакіадах», які ставали своєрідними оглядами фізичної готовності трудових колективів і водночас – стимулом для формування місцевої спортивної еліти [5].

Повоєнний період став новою віхою в історії миколаївського футболу. Після завершення Другої світової війни, яка спричинила значні людські втрати, руйнування спортивної інфраструктури та призупинення змагань, розпочалося активне відновлення фізкультурно-спортивного життя, в тому числі і футбольного руху в місті. У 1945–1946 роках у Миколаєві, як і в багатьох інших містах Радянської України, було відновлено діяльність спортивних товариств, зокрема «Динамо», «Локомотив» і, передусім, «Суднобудівника», який знову став провідною командою міста [8].

Уже в перші повоєнні роки миколаївські клуби знову почали брати участь у республіканських та союзних змаганнях. Особливо вагомими були досягнення команди «Суднобудівник», яка в 1950-х роках неодноразово перемагала у першостях УРСР серед команд майстрів другої групи та гідно представляла Миколаїв на загальносоюзному рівні [18]. Важливим здобутком стало також системне залучення молоді до спортивних секцій, що сприяло формуванню нових поколінь футболістів.

Перемоги миколаївських команд у республіканських турнірах стали не лише свідченням високого рівня підготовки, а й потужним стимулом для розвитку футбольної інфраструктури. У місті активно реконструювали старі стадіони та будували нові спортивні майданчики. Одним із символів повоєнного футбольного відродження став стадіон «Суднобудівник», який на тривалий час став головною ареною миколаївського футболу [19].

Внесок миколаївських гравців у розвиток українського футболу не обмежувався лише виступами за місцеві команди. Значна кількість вихованців миколаївських спортивних шкіл та клубів поповнили склади провідних клубів України та СРСР. Деякі з них згодом стали гравцями збірної УРСР, а також брали участь у союзних першостях вищого рівня. Вихідці з Миколаєва відзначалися високим рівнем технічної та фізичної

підготовки, що було результатом злагодженої роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл, досвідчених тренерів та дієвої спортивної інфраструктури [22].

З проголошенням Незалежності України у 1991 році відбулася глибока трансформація всіх сфер суспільного життя, включаючи й спорт. Футбол у Миколаєві, як і в багатьох інших містах, опинився перед викликом адаптації до нових соціально-економічних реалій. Одним із перших проявів змін став перехід місцевих команд до системи національних чемпіонатів України, сформованих на базі колишньої футбольної структури УРСР [18].

Футбольний клуб «Суднобудівник», який мав глибоку історичну традицію ще з радянських часів, перейменовано на ФК «Миколаїв». З 1992 року команда почала виступати в українському чемпіонаті, зокрема в Першій, а згодом і у Вищій лізі України, де змагалася з провідними футбольними клубами країни. Найбільш пам'ятними стали сезони 1996/97 та 1998/99 років, коли ФК «Миколаїв» гідно представив місто на всеукраїнському рівні, зокрема здобував очки у матчах з такими клубами, як «Динамо» (Київ) чи «Шахтар» (Донецьк) [18].

Однак здобутки на футбольному полі супроводжувалися серйозними фінансовими труднощами. Відсутність стабільного державного чи приватного фінансування, інфляційні процеси 1990-х років, економічна нестабільність у регіоні призвели до постійних змін у менеджменті клубу. Команда кілька разів змінювала назву (наприклад, «Евіс», «Водник», згодом знову «Миколаїв»), що свідчило про пошук власної ідентичності в умовах переходу до ринкової економіки та приватизації спортивної сфери [7].

Попри фінансові труднощі, роль фан-руху залишалася ключовою у збереженні футбольної традиції міста. Миколаївські вболівальники, об'єднані в неформальні спільноти та фан-клуби, продовжували підтримувати команду як під час домашніх матчів, так і в виїзних зустрічах. Саме завдяки ентузіазму та відданості фанатів зберігалася безперервність

футбольної культури міста, а матчі ФК «Миколаїв» залишалися важливою частиною суспільного життя регіону [19].

У 2000–2010-х роках клуб знову зосередився на виступах у Першій та Другій лігах України. Низка ініціатив, зокрема відкриття дитячо-юнацьких футбольних шкіл, покликаних виховати нове покоління гравців, засвідчили спробу зберегти спортивний потенціал міста. Також відзначалася активізація спроб залучення місцевого бізнесу до підтримки клубу [1; 2].

Миколаїв здавна був осередком підготовки висококласних футболістів, які зуміли реалізувати свій потенціал як у національних, так і в міжнародних змаганнях. Система підготовки молодих спортсменів у місті, незважаючи на економічні та організаційні виклики, продовжує забезпечувати український футбол обдарованими гравцями [18].

Одним із найбільш відомих представників миколаївської футбольної школи є Артем Мілевський, який хоч і народився за межами міста, але пройшов етапи футбольного становлення саме в миколаївському середовищі. У складі національної збірної України він брав участь у фінальній частині Чемпіонату світу 2006 року, де збірна дійшла до чвертьфіналу – найвище досягнення в історії українського футболу [18]. Ще одним прикладом успішної кар'єри є Євген Селезньов, який хоч і представляв інші регіони, однак за походженням та підготовкою пов'язаний із півднем України, включаючи Миколаївщину.

Також слід згадати Олександра Свистуна, Ігоря Циклінського, Максима Ковальця, та інших вихованців миколаївських футбольних структур, які виступали у клубах Української Прем'єр-ліги (УПЛ) – зокрема у таких, як «Металіст», «Чорноморець», «Зоря», «Карпати». Їхня гра нерідко привертала увагу скаутів з-за кордону, а деякі з них згодом продовжили кар'єру в європейських чемпіонатах, зокрема в Польщі, Угорщині, Болгарії, а також у країнах Східної Європи [19].

Окремої уваги заслуговує система дитячо-юнацьких спортивних шкіл Миколаєва, серед яких провідні позиції займають ДЮСШ «Торпедо»,

СДЮСШОР «Миколаїв», а також приватні академії, які виникли у 2000–2010-х роках. Саме завдяки їхній діяльності формується наступне покоління талановитих гравців. Багато з вихованців миколаївських шкіл проходять відбір до юнацьких та молодіжних збірних України, де демонструють високий рівень технічної та тактичної підготовки.

Участь миколаївських вихованців у міжнародних турнірах, зокрема у складі молодіжних збірних U-17, U-19, U-21, стала важливим кроком до інтеграції українського футболу у світовий контекст. Успішні виступи на змаганнях UEFA Youth League та участь у юнацьких чемпіонатах Європи засвідчують конкурентоспроможність миколаївської школи футболу [37].

Футбольна історія Миколаєва є насиченою яскравими подіями та матчами, які стали невід'ємною частиною спортивної та культурної ідентичності міста. Визначні зустрічі, тріумфи над іменитими суперниками, драматичні моменти перемог і поразок – усе це сформувало унікальне футбольне середовище, яке з покоління в покоління об'єднує миколаївську громаду.

Одним із таких пам'ятних матчів є зустріч ФК «Суднобудівник» з московським «Спартак» у рамках Кубка СРСР наприкінці 1960-х років. Незважаючи на статус аутсайдера, миколаївська команда виявила неабияку стійкість і зуміла здолати сильнішого суперника, що стало символом спортивної мужності та гордості міста. Цей матч отримав широкий розголос у союзній спортивній пресі й був сприйнятий не лише як спортивне досягнення, але і як свідчення високого потенціалу футболу в регіоні [19].

Іншим важливим етапом стала участь ФК «Миколаїв» у сезоні 1998/1999 у Вищій лізі чемпіонату України. Цей період закарбувався в пам'яті місцевих вболівальників як епоха великої надії на повернення міста до еліти національного футболу. Особливою була домашня перемога над донецьким «Шахтарем», яка не лише посилсила підтримку фанатів, а й сприяла відродженню інтересу до футболу серед молоді [18].

Серед подій, що мають культурне значення, варто згадати відкриття Стадіону Центрального у 1965 році, який став не лише ареною для проведення матчів, але й символом спортивного життя міста. Тут відбувалися десятки ключових поєдинків, включно з матчами молодіжних та юнацьких збірних, товариськими іграми з клубами з Польщі, Болгарії, Чехословаччини та інших країн, що сприяло формуванню міжнародних спортивних зв'язків [8].

Футбол у Миколаєві вийшов за межі суто спортивної події – він став частиною міської ідентичності, соціального та культурного простору. Для багатьох поколінь мешканців відвідування матчів було не лише розвагою, а й важливим елементом колективного досвіду, способом єднання громади. Фанатський рух, який активно розвивався у 1990-х і 2000-х роках, зокрема створення об'єднання «Blue White Ultras», зміцнив відчуття належності до футбольної спільноти та забезпечив підтримку команди навіть у найважчі періоди її існування [8].

Розвиток футболу в Миколаєві – це не просто спортивна ініціатива, це питання соціального, культурного і навіть економічного зростання цілого регіону. Миколаїв, як південне місто України, має глибокі традиції у спорті, але футбол займає в серцях місцевих жителів особливе місце. Футбольна історія Миколаєва сягає ще радянських часів, коли місцева команда «Суднобудівник» (пізніше – МФК «Миколаїв») грала важливу роль у спортивному житті міста. Цей клуб не просто змагався – він формував спортивну ідентичність для поколінь [5].

Сьогоднішній розвиток футболу в Миколаєві має вирішальне значення для молоді. У часи, коли багато молодих людей шукають сенс, мету і натхнення, футбол може стати тією точкою опори, яка об'єднує, дисциплінує і відкриває шлях до нових можливостей. Наявність сучасної футбольної інфраструктури, якісного тренерського складу, регулярних змагань і підтримки з боку місцевої влади здатна змінити на краще життя сотень, а то й тисяч дітей. Більше того, футбол – це ще й профілактика соціальних проблем.

Коли дитина після школи іде не на вулицю, а на тренування, вона автоматично уникає впливу негативного середовища.

Історія миколаївського футболу є яскравим прикладом того, як спортивне явище може стати важливою складовою культурної ідентичності міста. Від перших аматорських команд початку XX століття до сучасного багатоформатного медійного супроводу футбольного життя – розвиток цієї сфери демонструє тісний зв'язок між спортом, медіа та громадою. Спортивна журналістика, зокрема, не лише інформує, а й активно формує суспільне ставлення до футболу, підтримує традиції та надихає нові покоління миколаївців.

1.2. Основні футбольні клуби міста та їхні інформаційні платформи

Інформаційні платформи футбольних клубів відіграють важливу роль у сучасному спортивному середовищі. У умовах глобалізації та розвитку цифрових технологій важливість ефективних каналів комунікації з фанатами стає надзвичайно великою. Ці платформи не лише забезпечують інформування вболівальників про останні новини, але й сприяють формуванню емоційного зв'язку між клубами та їхніми фанатами, а також відіграють важливу роль у створенні позитивного іміджу та популяризації футболу на місцевому рівні [1; 2; 20].

Футбольні клуби Миколаєва, як і клуби в інших містах, активно використовують різноманітні інформаційні платформи для підтримки контактів із вболівальниками, популяризації клубу та розвитку спортивної культури. Це важливий елемент не тільки з точки зору комунікаційної стратегії, а й з огляду на економічні аспекти, оскільки добре розвинена інформаційна мережа допомагає залучати нових спонсорів та партнерів для клубу. Розглянемо, які інформаційні платформи використовують футбольні клуби Миколаєва та яку роль вони відіграють у розвитку футбольної культури міста [12].

Футбольний клуб «Миколаїв», який до 2001 року функціонував під назвою «Суднобудівник», є одним із найстаріших та найавторитетніших спортивних колективів Півдня України. Його історія тісно пов'язана з розвитком суднобудівної галузі міста, що стало важливим чинником у формуванні клубної ідентичності. Клуб був заснований у 1920-х роках при Миколаївському суднобудівному заводі, що визначило не лише його назву, а й специфіку організації тренувального процесу, комплектування складу гравців та джерел фінансування. Упродовж десятиліть «Суднобудівник» був флагманом футбольного життя регіону, регулярно виступаючи у змаганнях республіканського та союзного рівнів [18; 19].

У радянський період клуб неодноразово брав участь у чемпіонатах СРСР серед команд другої та першої ліг. Його гравці та тренери відзначалися високим рівнем підготовки, а домашній стадіон «Центральний» став осередком спортивної активності Миколаєва. Після здобуття Україною незалежності ФК «Суднобудівник», а згодом – ФК «Миколаїв», продовжив виступи в українських національних чемпіонатах, зокрема в Першій та Вищій лігах. Участь у Кубку України також була невід'ємною частиною змагального календаря клубу. Незважаючи на певні фінансові труднощі та організаційні виклики, клуб залишався помітним учасником футбольного процесу в державі [13].

Станом на сьогодні ФК «Миколаїв» має розгалужену інфраструктуру, до якої входять основна команда, молодіжна команда (МФК «Миколаїв-2»), дитячо-юнацька спортивна школа та академія. Тренерський штаб складається з фахівців з багаторічним досвідом, які забезпечують підготовку гравців відповідно до сучасних методик. Домашньою ареною клубу є Центральний міський стадіон, що вміщує понад 15 тисяч глядачів та регулярно приймає матчі професійного рівня [25]. Академія клубу функціонує як структурний підрозділ з підготовки майбутніх футболістів, забезпечуючи наступність у розвитку місцевого футболу.

Інформаційна діяльність клубу забезпечується через декілька ключових платформ. Офіційний сайт клубу (mfc.mk.ua) є основним джерелом новин, оглядів матчів, заяв гравців і керівництва. Важливу роль у комунікації з уболівальниками відіграють соціальні мережі: сторінки клубу у Facebook, Instagram та YouTube регулярно оновлюються, транслюючи матчі, тренування, інтерв'ю та інші медіаматеріали. Крім того, клуб активно співпрацює з місцевими ЗМІ, зокрема телеканалами «НІС-ТВ», «МАРТ», а також регіональними спортивними порталами, що сприяє підвищенню відкритості та популяризації футболу в Миколаєві [20].

Футбольний клуб «МФК Миколаїв-2» є дублюючим складом основної команди ФК «Миколаїв» і виконує важливу роль у структурі клубу, зокрема в розвитку молодих гравців та підтримці конкурентоспроможності основної команди. Цей підрозділ клубу призначений для підготовки футболістів, які перебувають на шляху до основної команди або потребують досвіду у професійному футболі, щоб покращити свої навички та адаптуватися до високого рівня змагань. Молодіжна команда дає можливість молодим талантам проявити себе на полі та отримати шанс потрапити до складу ФК «Миколаїв», що значно підвищує рівень розвитку футбольної школи міста [18].

Завдання команди «МФК Миколаїв-2» полягає в тому, щоб служити своєрідною платформою для молодих гравців, надаючи їм можливість набувати досвіду в змаганнях другого рівня – Друга ліга України, де команда виступає з високим рівнем конкуренції. Тут футболісти можуть адаптуватися до інтенсивного темпу ігор на професійному рівні та отримати шанс грати на більш високих щаблях [25]. Також команда регулярно бере участь у молодіжних турнірах та чемпіонатах, що дозволяє тренерам оцінити потенціал нових гравців і визначити їх готовність до основної команди.

Команда «МФК Миколаїв-2» активно співпрацює з дитячо-юнацькими спортивними школами міста, зокрема з академією ФК «Миколаїв», що дозволяє створювати стабільний процес підготовки футболістів з ранніх

років. Така співпраця є важливою складовою частиною стратегії клубу щодо розвитку молодих талантів, що дозволяє забезпечити безперервний потік гравців до основної команди [1; 2]. Академія, тренери та спортивні школи міста виступають не лише як інкубатори для нових гравців, але й як основні постачальники кадрів для команди «МФК Миколаїв-2», що сприяє розвитку місцевого футболу та зміцненню клубної ідентичності [18].

Канали поширення інформації про команду «МФК Миколаїв-2» є невід'ємною частиною комунікаційної стратегії клубу. Основна платформа для анонсів, новин і результатів – це вкладка на офіційному сайті клубу, де публікуються останні новини про матчі, склад, тренерські зміни та інші важливі події. Крім того, команда має власні соціальні мережі – сторінки на Facebook, Instagram та Telegram, де регулярно оновлюються інформаційні стрічки з фото, відео, інтерв'ю з гравцями та тренерами, а також анонси майбутніх матчів [1; 2]. Ці платформи дають змогу фанатам і зацікавленим особам слідкувати за діяльністю команди, отримувати актуальні новини та підтримувати зв'язок з клубом на щоденній основі.

Аматорські клуби Миколаєва відіграють важливу роль у розвитку футболу на місцевому рівні, забезпечуючи платформу для любителів футболу, а також для гравців, які не потрапляють до професійних команд. Серед найбільш відомих аматорських клубів міста – це «Ніка» Миколаїв та «Торпедо» Миколаїв, які продовжують розвивати місцевий футбол, беручи участь у чемпіонатах області та аматорських лігах [2].

Футбольний клуб «Ніка» є одним із основних представників аматорського футболу міста Миколаєва. Клуб був заснований у 1990-х роках і з того часу стабільно бере участь у чемпіонатах Миколаївської області та різноманітних аматорських турнірах. Однією з головних традицій клубу є його тісна взаємодія з місцевими шанувальниками футболу та активна участь у спортивному житті міста. «Ніка» регулярно займає лідируючі позиції в обласних змаганнях, демонструючи високий рівень підготовки та командної

гри. Клуб активно залучає молодь та непрофесійних гравців, надаючи можливість проявити себе у змаганнях на регіональному рівні [22].

Футбольний клуб «Торпедо» Миколаїв має довгу історію, що бере свій початок у середині XX століття, коли команда виступала на різних рівнях радянського та українського футболу. Після тривалої перерви клуб відновив свою діяльність у аматорському футболі, повернувшись до місцевих змагань. Завдяки досвідченим тренерам та організаційній підтримці, «Торпедо» знову здобуло популярність серед місцевих уболівальників, а також почало знову займати конкурентні позиції в аматорських турнірах міста та області. Команда активно готується до участі в чемпіонатах Миколаївської області та різних аматорських лігах, зокрема у Кубку аматорів України [30].

Інформаційна присутність аматорських клубів міста є важливою складовою їх діяльності, що дозволяє залучати нових гравців, уболівальників та спонсорів. Локальні спортивні портали та медіа ресурси, такі як «Миколаїв Спортивний» та інші регіональні новинні платформи, активно висвітлюють результати матчів, анонси турнірів та інші новини, пов'язані з аматорськими клубами [30].

Сторінки «Ніка» та «Торпедо» у соціальних мережах (Facebook, Instagram та Telegram) використовуються для комунікації з уболівальниками, публікацій фотографій та відео з матчів, а також для анонсів нових змагань і подій [1; 2]. Соціальні мережі дають можливість гравцям та фанатам обмінюватися інформацією та підтримувати активний контакт із клубами. За допомогою цих платформ клуби формують свою аудиторію та інтегруються у спортивну спільноту міста та області [34].

Аматорські клуби Миколаєва, зокрема «Ніка» та «Торпедо», мають тісну співпрацю з обласною федерацією футболу. Федерація організовує змагання та турніри для аматорів, надає методичну допомогу та сприяє розвитку футболу на місцевому рівні. Завдяки цій співпраці, аматорські клуби мають доступ до ресурсів, які дозволяють підвищити рівень організації матчів, змагань та тренувальних процесів. Крім того, ця взаємодія дозволяє

клубам інтегруватися в більші структури українського футболу та забезпечувати стабільність у своїй діяльності [25; 30].

Миколаїв має розвинену інфраструктуру для розвитку футболу серед дітей та молоді. Основними осередками футбольної освіти є СДЮШОР «Миколаїв» та Академія ФК «Миколаїв». Ці установи відіграють важливу роль у формуванні нового покоління гравців, здатних досягати високих результатів на національному та міжнародному рівнях [17; 30].

СДЮШОР «Миколаїв» є однією з найбільших та найстаріших дитячо-юнацьких спортивних шкіл міста. Вона була заснована для того, щоб дати можливість дітям з різних районів міста займатися футболом на професійному рівні, розвивати фізичні здібності та досягати високих результатів у спортивних змаганнях.

Школа спеціалізується на підготовці юних футболістів віком від 6 до 18 років. Заняття проводяться за різними віковими категоріями, від початкового до вищого рівня. Важливим аспектом роботи школи є поєднання теоретичних знань і практичних навичок. Тренери школи є досвідченими спеціалістами, серед яких є колишні професійні футболісти, а також сертифіковані фахівці з дитячої фізкультури та спорту. Кожен тренер відповідає за групу вікових категорій, проводить регулярні тренування, а також бере участь у плануванні та організації турнірів і змагань.

Випускники СДЮШОР «Миколаїв» неодноразово ставали переможцями обласних та всеукраїнських турнірів. Деякі з них продовжили свою кар'єру в професійних клубах України та за кордоном, виступаючи на найвищому рівні. Наприклад, деякі вихованці школи досягли значних результатів у складі команд УПЛ та європейських клубів.

СДЮШОР «Миколаїв» активно розвиває свою онлайн-присутність через сайт школи, а також через платформи соціальних мереж, зокрема Facebook та Instagram. На цих сторінках публікуються новини про досягнення учнів, анонси турнірів, результати матчів та інші події. Важливим елементом є також публікація фото та відео звітів з тренувань і змагань, що

дає можливість батькам і шанувальникам стежити за розвитком юних футболістів [15; 16].

Академія ФК «Миколаїв» є сучасною установою для підготовки юних футболістів до професійного спорту. Вона була створена для того, щоб забезпечити майбутнім зіркам футболу відповідні умови для розвитку та виховання [31].

Академія працює з дітьми та підлітками від 6 до 18 років, займаючись не тільки фізичним тренуванням, але й теоретичною підготовкою. Особлива увага приділяється розвитку тактики та техніки гри, а також психологічній підготовці молодих спортсменів. Академія активно використовує сучасні методи навчання, тренування та аналітики, що дозволяє досягати високих результатів. Тренери академії – це фахівці з багаторічним досвідом, включаючи колишніх гравців ФК "Миколаїв" та інших професійних команд [17; 37].

Академія ФК «Миколаїв» стала відомою завдяки численним успіхам своїх вихованців на різних змаганнях, зокрема на чемпіонатах України та міжнародних турнірах. Вихованці академії мають можливість потрапити до основного складу ФК «Миколаїв», а також бути запрошеними до складу інших професійних клубів [30].

Академія активно просуває свою діяльність через офіційний сайт клубу, на якому публікуються важливі новини та інформація про події. Також ведеться активна робота з онлайн-присутністю через соціальні мережі Facebook, Instagram та YouTube, де можна знайти анонси турнірів, фото та відео матеріали з тренувань та матчів. Веб-ресурси клубу забезпечують взаємодію з батьками, тренерами та уболівальниками, надаючи можливість слідкувати за прогресом кожного гравця [29].

Дитячо-юнацькі футбольні школи та академії Миколаєва, такі як СДЮШОР «Миколаїв» та Академія ФК «Миколаїв», відіграють важливу роль у розвитку футболу в місті, забезпечуючи підготовку молодих спортсменів до професійної кар'єри. Вони активно використовують сучасні

технології для комунікації з громадськістю, а також мають велику роль у популяризації футболу серед молоді, сприяючи розвитку місцевого спорту та формуванню нових поколінь талановитих гравців [34].

Взаємодія футбольних клубів з уболівальниками та медіа є важливим елементом сучасної футбольної культури, яка сприяє формуванню стабільних зв'язків між командою та громадою. З огляду на розвиток цифрових технологій, сьогодні комунікація з фанатами та їх залучення до спортивних подій виходить на новий рівень. У цьому контексті роль фан-спільнот і медіа-платформ стає надзвичайно важливою не лише для популяризації футбольних клубів, а й для збереження лояльності вболівальників і формування міцного емоційного зв'язку між командою та її підтримкою.

Фан-спільноти є одними з основних каналів комунікації між клубом та його вболівальниками. Вони активно займаються поширенням новин, організацією заходів та підвищенням інтересу до діяльності клубів, що сприяє залученню нових шанувальників та забезпечує активну підтримку команди. Форми взаємодії фанатських груп з клубами можуть бути різноманітними, зокрема, через створення фан-сторінок у соціальних мережах, участь у чатах і групах, а також організацію спільних заходів [14].

Однією з найбільш популярних форм є фан-сторінки у соціальних мережах, таких як Facebook, Instagram. Ці платформи стали основними майданчиками для поширення новин про клуби, трансфери, результати матчів та інші події. Фанатські сторінки не тільки виступають джерелами інформації, але й формують спільноти, де відбуваються жваві обговорення між уболівальниками. Вони можуть організовувати акції для підтримки команди, публікувати цікаві матеріали про історію клубу, а також займатися просуванням фан-культури [17; 21].

Додатково, фан-чати в популярних месенджерах, таких як Telegram та Viber, стають важливими для оперативного обміну інформацією серед фанатів. Вони дозволяють вболівальникам швидко обговорювати результати

матчів, організовувати поїздки на виїзні ігри або навіть планувати підтримку команди під час важливих подій. У таких чатах фанати можуть ділитися думками про стратегію та тактику гри, а також брати участь у голосуваннях щодо найкращих гравців або найкращих моментів сезону [34; 35].

З розвитком цифрових технологій футбольні клуби Миколаєва активно використовують сучасні інструменти для взаємодії з вболівальниками, що дозволяє значно розширити їхню аудиторію і забезпечити більш оперативне інформування про події, пов'язані з командою. Одним із найважливіших інструментів є стрімінг матчів, що надає можливість фанатам стежити за перебігом подій у реальному часі, навіть якщо вони не можуть бути присутніми на стадіоні. Стрімінг матчів через платформи YouTube, Facebook Live, або Instagram Live дозволяє не тільки забезпечити фанів актуальною інформацією, але й збільшити кількість глядачів, залучаючи нову аудиторію, яка може стати прихильниками клубу. У випадку відсутності прямих трансляцій, клуби також можуть надавати відеоогляди матчів, що дозволяє фанатам переглядати найцікавіші моменти гри [23].

Крім того, активно використовуються відеоогляди та різноманітні соціальні медіа-контенти, які клуби публікують через офіційні канали в Instagram, Facebook, або YouTube. Цей контент включає інтерв'ю з гравцями та тренерами, закадрові матеріали з тренувань, цікаві факти про команду, а також інформацію про клубні заходи. Такі відеоогляди надають фанатам змогу дізнатися більше про команду, побачити моменти, які зазвичай залишаються поза увагою мас-медіа, а також розвивають емоційний зв'язок з командою [15; 26].

Подкасти також стали важливим елементом медіа-контенту для клубів. Ці програми дозволяють організувати більш глибокі та змістовні бесіди з тренерами, гравцями або іншими представниками клубу. Подкасти можуть бути використані для обговорення тактичних аспектів гри, аналізу поточних результатів, а також для залучення вболівальників до інтерактивних тем, таких як історія клубу чи знайомство з гравцями. Подкасти можуть бути

доступні через спеціальні платформи для прослуховування, такі як Spotify або Apple Podcasts, що дозволяє значно розширити аудиторію слухачів [27; 35].

Незважаючи на активне використання цифрових платформ і технологій, клуби Миколаєва стикаються з низкою проблем, які обмежують їх потенціал у сфері комунікацій з уболівальниками та медіа. Однією з основних проблем є недостатнє фінансування медійних проєктів. Створення якісних відеооглядів, стрімів, подкастів та іншого контенту вимагає значних ресурсів, і без належного фінансування клуби можуть мати труднощі в забезпеченні високої якості своїх медіа-продуктів.

Іншою проблемою є нестабільність на медіаплатформах. Платформи, на яких клуби публікують свій контент, можуть змінювати свої політики або алгоритми, що впливає на доступність цього контенту для широкої аудиторії. Наприклад, зміни в алгоритмах Facebook або Instagram можуть обмежити кількість переглядів публікацій, що знижує ефективність медіа-стратегії.

З іншого боку, перспективи розвитку в цій сфері є досить обнадійливими. Одним з важливих напрямків є розвиток власних медіа-платформ, де клуби можуть самостійно управляти своїм контентом та створювати продукти високої якості. Це включає в себе не тільки традиційні форми комунікації, як стріми і відеоогляди, а й інноваційні формати, такі як інтерактивні трансляції або онлайн-зустрічі з фанатами.

Також, клуби можуть поглибити свою взаємодію з фанатами через мобільні додатки. Вони дозволяють інтегрувати всі важливі функції в одному місці, зокрема новини клубу, результати матчів, відеоогляди та інтерв'ю. Це дозволить фанатам бути в курсі всіх подій, не покидаючи свій смартфон [35].

Загалом, правильне використання цифрових інструментів та розвиток взаємодії з уболівальниками сприяють підвищенню популярності клубів та підтримці міцних зв'язків між командою та її шанувальниками. У майбутньому, з розширенням медіаплатформ і вдосконаленням інструментів

взаємодії, клуби Миколаєва матимуть ще більше можливостей для зміцнення своїх позицій на спортивній карті України та за її межами.

1.3. Мультимедійні формати висвітлення футболу: відео, соцмережі, пости

Мультимедійні формати висвітлення футбольних подій стали важливою складовою сучасної спортивної комунікації, забезпечуючи інтерактивність, залучення вболівальників та підтримку їхньої активності на новому рівні. Серед різноманітних форматів особливе місце займають відео, соціальні мережі та текстові пости, кожен із яких відіграє ключову роль у створенні динамічних каналів комунікації, що дозволяють клубам та спортивним організаціям не лише інформувати своїх шанувальників, але й активно залучати нових фанатів. Швидкий розвиток цифрових технологій у сфері мультимедійного контенту значно вплинув на популяризацію футболу, роблячи його доступним для глядачів в різних форматах, що дають змогу повному сприймати та переживати футбольні події [6].

Одним із найбільш ефективних способів висвітлення футбольних подій є відео. Відеоконтент, завдяки своїй динамічній природі, дозволяє глядачам не лише стежити за ходом матчу в реальному часі, але й отримувати емоційний заряд, що супроводжує кожен момент гри. Це дозволяє створювати глибший зв'язок між командою та її фанатами, оскільки відео дозволяє візуально передати атмосферу матчу, емоції гравців і вболівальників, а також забезпечує широкий доступ до футбольних подій [8].

Основним і найважливішим видом відеоконтенту є прямі трансляції матчів. Це найпоширеніший формат відео, що дає фанатам змогу стежити за грою в реальному часі. Прямі трансляції є не лише каналом для передачі зображення матчу, але й способом підвищення його інформаційної цінності завдяки додатковим коментарям експертів [14]. Під час трансляцій часто виводяться тактичні моменти, пояснення дій тренера, а також статистика і

аналітика гри, що значно збагачує досвід вболівальника та допомагає йому глибше зрозуміти стратегію команд. Прямі трансляції матчу вимагають високої якості відео та звуку, а також професіоналізму коментаторів, що створює необхідний емоційний підйом і дає змогу глядачам відчувати себе частиною події [37].

Наступним важливим видом відеоконтенту є відеоогляди матчів. Цей формат дозволяє фанатам, які не мали змоги переглянути матч у реальному часі, ознайомитися з його результатами та головними подіями. Відеоогляди часто включають кращі моменти гри, такі як забиті голи, ефектні сейви воротарів, а також найбільш напружені ситуації, що визначали результат матчу. Крім того, у відеооглядах часто надається додатковий контекст через інтерв'ю з гравцями та тренерами, що дозволяє глядачам отримати більше інформації про настрої в команді, а також про важливість кожного з моментів гри. Відеоогляди виконують важливу функцію швидкої передачі ключових моментів матчу та стають важливим інструментом для підтримки інтересу до клубу між іграми [28; 35].

Закадрові матеріали також займають важливе місце у відеоконтенті футбольних клубів. Відео, що демонструють тренування, закулісні моменти або підготовку до матчів, дають фанатам можливість побачити команду з іншого боку – не лише як учасника змагань, але й як колектив, що працює над своїми стратегіями та фізичною підготовкою. Інтерв'ю з гравцями та тренерами зазвичай вміщують роздуми про те, як проходить підготовка до матчів, що турбує команду в певні моменти сезону та які внутрішні процеси відбуваються в команді. Цей вид контенту є важливим для створення більш глибокого та емоційного зв'язку між командою і її вболівальниками, оскільки дозволяє фанатам побачити їхніх кумирів не тільки на полі, але й за лаштунками [33].

Важливим майданчиком для розміщення відеоконтенту є платформа YouTube, яка дозволяє клубам публікувати різноманітний контент, що включає інтерв'ю, тренувальні відео, підсумки матчів та спеціалізовані

програми. YouTube дозволяє створювати контент у форматі серій або циклів, що сприяє залученню глядачів до регулярного перегляду. Завдяки великій аудиторії та популярності цієї платформи, клуби мають змогу не тільки презентувати свою діяльність, а й взаємодіяти з фанатами через коментарі та обговорення відео. Застосування таких відеоформатів дозволяє клубам значно розширити свою аудиторію, залучити нових шанувальників і створити довготривалі зв'язки з вболівальниками, які активно слідкують за життям команди та її виступами.

Соціальні мережі стали невід'ємною частиною сучасного інформаційного простору і важливим інструментом для просування футболу та взаємодії з фанатами. Завдяки швидкості поширення інформації, можливостям для інтерактивної комунікації та залучення нової аудиторії, клуби можуть активно розвивати зв'язки з існуючими вболівальниками, а також ефективно залучати нових фанатів, збільшуючи таким чином свій вплив. Основними соціальними платформами для популяризації футбольних команд є Facebook, Instagram, Twitter і TikTok, кожна з яких має свої специфічні можливості та аудиторії. Проте, в контексті сучасної футбольної комунікації, особливу увагу слід приділити Instagram, який, завдяки своїй візуальній орієнтації та популярності серед молодшої аудиторії, став одним із головних каналів для створення бренду та взаємодії з фанатами [6].

Facebook залишається однією з основних соціальних платформ для футбольних клубів, оскільки вона дозволяє не лише публікувати новини, анонси матчів та результати, але й активно взаємодіяти з фанами через коментарі, опитування та прямі трансляції. Ця платформа дає можливість створювати тематичні групи та фан-сторінки для обговорення матчів, тактичних аспектів гри, а також для публікацій матеріалів, пов'язаних з історією клубу та його культурою [12; 18]. Окрім того, Facebook є важливим інструментом для реклами квитків на матчі, організації подій та просування інших товарів і послуг, що стосуються клубу. Водночас, хоча ця платформа має широку аудиторію, її популярність серед молодших користувачів трохи

зменшується в порівнянні з іншими мережами, такими як Instagram та TikTok [25; 32].

Instagram став найбільш популярною соціальною платформою серед футбольних клубів, і це не дивно, адже його візуальна орієнтація є ідеальною для створення привабливого контенту, який привертає увагу та викликає емоційний відгук у фанатів. Клуби активно використовують Instagram для публікації фотографій з матчів, тренувань, акцій, за участю гравців, а також для демонстрації унікальних моментів фан-культури [27]. Важливою особливістю є можливість створення Instagram Stories та Reels, які стали незамінними інструментами для оперативного оновлення інформації та підтримки активності фанатів. Це дозволяє клубам публікувати короткі відео з найбільш яскравими моментами матчу, результатами, новинами з життя гравців та тренерів, а також здійснювати живе спілкування з підписниками. Завдяки форматам Stories і Reels, клуби можуть залучати увагу в короткий час, створюючи вірусний контент і підтримуючи інтерес до клубу в реальному часі [15; 29].

Instagram також дозволяє створювати глибокі емоційні зв'язки з фанатами, оскільки платформа дає можливість показувати команду з різних, нестандартних ракурсів: закулісні моменти, підготовка до матчів, життя гравців поза полем. Це сприяє формуванню унікального іміджу клубу, що підтримує відданість фанатів та залучає нових прихильників, особливо серед молоді, яка активно користується цією платформою для споживання візуального контенту [29].

Платформа X відзначається своєю оперативністю в обміні новинами та короткими повідомленнями. Ця платформа ідеально підходить для публікації актуальних новин, швидких анонсів матчів, підсумків після гри, а також для взаємодії з фанатами через опитування та швидкі відповіді на запитання [36]. Вболівальники можуть коментувати постійно оновлюваний контент, а клуби – підтримувати з ними діалог, створюючи атмосферу взаємодії та доступності.

Молодіжна платформа TikTok стає важливим каналом для футбольних клубів, які хочуть залучити молоду аудиторію. Через короткі, динамічні відео можна показувати веселі моменти з життя клубу, танці фанатів, цікаві моменти з тренувань або творчі випробування гравців, що допомагає створювати тренди і привертати увагу до клубу. Хоча TikTok більш популярний серед молодших користувачів, його вплив на популяризацію клубів у сучасному цифровому середовищі не можна недооцінювати [36].

В умовах цифрової трансформації спортивної журналістики особливого значення набуває використання інтерактивних елементів у мультимедійному контенті, що висвітлює футбольні події [22; 27]. Сучасні футбольні клуби активно впроваджують інтерактивні інструменти, які дозволяють не лише передавати інформацію, а й формувати двосторонній комунікативний процес із вболівальниками. Серед найпоширеніших прикладів можна виокремити онлайн-опитування, які проводяться безпосередньо під час матчів або після їх завершення. Зокрема, користувачам пропонується проголосувати за найкращого гравця зустрічі, визначити момент матчу або обрати ідеальний склад команди на наступну гру. Така практика сприяє формуванню у споживачів контенту відчуття участі в житті клубу та підсилює емоційне залучення до бренду команди [32].

Крім того, дедалі частіше використовуються інтерактивні інфографіки, які дозволяють користувачам самостійно обирати статистичні показники для перегляду – наприклад, аналізувати карту ударів, володіння м'ячем, середні позиції гравців тощо. Такий підхід забезпечує глибше занурення у футбольну подію та надає можливість кожному вболівальникові стати умовним «аналітиком», що підвищує його інтерес до контенту. Також активно застосовуються цифрові розваги, зокрема футбольні квізи, що охоплюють як поточні події, так і історичні аспекти діяльності клубу. Особливу популярність здобувають AR-фільтри (доповнена реальність) у соціальних мережах, які дозволяють фанатам приміряти форму улюбленої команди, зробити фото з віртуальними футболістами або опинитися в 3D-моделі

стадіону [36]. Не менш важливим є розвиток трансляцій у форматі VR, що дає змогу глядачеві відчувати ефект присутності на трибунах, незалежно від місця його перебування. Усі ці інтерактивні формати сприяють переходу від пасивного споживання інформації до активного включення аудиторії в процес взаємодії, що відповідає сучасним вимогам медіакомунікацій у спортивній сфері [38].

Окремої уваги заслуговує впровадження мобільних застосунків футбольними клубами як інноваційного каналу мультимедійної комунікації. Сьогодні офіційні додатки стають не лише джерелом оперативної інформації, а й повноцінними платформами для персоналізованої взаємодії з користувачем. Завдяки мобільним застосункам уболівальники можуть отримувати push-сповіщення про матчі, трансфери, зміни в складі команди або інші важливі новини [37]. Важливим функціоналом таких платформ є можливість перегляду ексклюзивного відеоконтенту – зокрема закадрових матеріалів з тренувань, інтерв'ю з гравцями, трансляцій пресконференцій та аналітичних оглядів. Крім того, застосунки надають змогу здійснювати онлайн-купівлю квитків на матчі, замовляти клубну атрибутику, реєструватися в програмах лояльності або брати участь у віртуальних фан-зонах.

Окремо варто зазначити, що мобільні додатки дедалі частіше інтегрують гейміфіковані елементи: фан-челенджі, рейтингові системи, персональні профілі користувачів, що стимулює частіше використання додатка та посилює прихильність до клубного бренду. Таким чином, мобільні платформи стають ключовими інструментами в реалізації стратегії персоналізованої та мобільної комунікації, що відповідає сучасним вимогам цифрового медіа простору [20].

Важливим сучасним чинником трансформації мультимедійного контенту у сфері футбольної журналістики є активне впровадження технологій штучного інтелекту (AI) та алгоритмічного аналізу даних. Алгоритми соціальних мереж та платформ відеохостингу дедалі більше

визначають, який контент буде показаний конкретному користувачу, коли саме і в якій формі. Відтак, футбольні клуби вимушені адаптуватися до логіки алгоритмів, оптимізуючи час публікацій, візуальний супровід постів, тривалість відео та структуру заголовків для підвищення охоплення й залученості. Крім того, алгоритмічний аналіз дає можливість здійснювати А/В тестування різних типів контенту, виявляючи найбільш ефективні формати та стилі комунікації [36; 37].

Штучний інтелект відіграє ключову роль у генерації мультимедійного контенту. Так, за допомогою AI сьогодні автоматизовано створюються текстові матчеві звіти, аналітичні підсумки гри та скорочені відеоогляди з найважливішими моментами. Ці продукти генеруються практично в режимі реального часу на основі даних про гру (хронометраж подій, статистика, трекінг рухів гравців тощо), що суттєво пришвидшує процес публікації та знижує витрати на створення контенту. Водночас AI-технології забезпечують персоналізований досвід споживання: користувачі отримують індивідуалізовані добірки новин, відео та повідомлень на основі власних уподобань і поведінки на платформі. Це сприяє глибшій залученості аудиторії та підвищенню ефективності цифрової комунікації [35; 36].

Проведений аналіз дозволяє дійти висновку про те, що найбільший рівень залучення аудиторії демонструють інтерактивні та відеоформати. Зокрема, відеоконтент у форматі коротких динамічних оглядів, ексклюзивних кадрів «за лаштунками» або матчевих хайлайтів отримує найвищий показник лайків, коментарів і поширень у соціальних мережах. Інтерактивні формати – такі як голосування, фан-квізи, AR-фільтри – також мають високий рівень залучення, оскільки передбачають безпосередню участь глядача. Менш ефективними у плані залучення є суто текстові повідомлення або довгі аналітичні матеріали без візуального супроводу, хоча вони й зберігають цінність для вузької цільової аудиторії [27; 38].

Окреслюючи майбутні тренди мультимедійної комунікації у футбольній сфері, варто виокремити стрімкий розвиток відео у форматі 360°,

що дозволяє глядачеві обирати ракурс перегляду і занурюватися в атмосферу матчу. Особливої популярності набувають VR-трансляції, які надають можливість фанатам переживати матч у режимі віртуальної присутності, ніби вони перебувають на стадіоні. Паралельно розвивається концепція метавсесвітів, у межах яких користувачі можуть створювати віртуальні аватари, відвідувати матчі, фан-зони чи клубні музеї у форматі доповненої реальності. Такі технології змінюють саму природу спортивного споживання, переводячи його в інтерактивну, персоналізовану й мультимедіальну площину.

Текстовий контент є невід'ємною частиною стратегічної комунікації футбольних клубів у сучасному цифровому просторі. Завдяки своїй здатності передавати не тільки новини, але й емоційні та мотиваційні послання, тексти, що публікуються на офіційних сторінках клубів у соціальних мережах, мають важливе значення для підтримки залученості вболівальників і розвитку бренду клубу. Основні типи постів, що використовуються клубами, включають офіційні новини, інтерв'ю з гравцями та тренерами, пости про історію клубу та мотиваційні повідомлення [17].

Офіційні анонси та новини є одним із основних видів контенту, що регулярно публікуються на сторінках клубів у соціальних мережах. Це можуть бути пости, що містять інформацію про дату і час наступного матчу, результати попередніх ігор, новини про зміни в складі команди або інші важливі події [1; 2].

Інтерв'ю з гравцями та тренерами допомагають створювати більш глибоке взаєморозуміння між командою та її фанатами. Такі пости дозволяють уболівальникам дізнатися більше про внутрішню атмосферу в команді, стратегію гри та настрої гравців. Наприклад, «МФК Миколаїв-2» регулярно публікує інтерв'ю з тренером або провідними гравцями [18].

Пости, що висвітлюють історію клубу, є важливою складовою контенту, який підкреслює традиції та досягнення команди. Такі публікації допомагають фанатам не тільки згадати великі перемоги клубу, але й

підтримувати емоційний зв'язок з ним, відчуваючи себе частиною великої спортивної родини. Наприклад, «Ніка» публікують пости, присвячені великим моментам в історії клубу [19].

Текстові пости, що публікуються на сторінках футбольних клубів у соціальних мережах, є важливою складовою комунікації з фанатами. Вони дозволяють не тільки оперативно інформувати шанувальників про важливі події, але й створюють глибший емоційний зв'язок між командою і її фанатами. Це стратегічний інструмент, який дає можливість клубам підтримувати свою популярність, розвивати взаємодію з аудиторією та підтримувати командний дух у будь-яких обставинах [13].

Інтерактивний контент став важливим елементом стратегії комунікації футбольних клубів, оскільки він сприяє активному залученню вболівальників та створенню лояльної аудиторії. Завдяки інтерактивності клуби можуть не лише інформувати фанів, а й заохочувати їх до взаємодії, підвищуючи рівень залученості. Це включає опитування, голосування, конкурси та вікторини, що дозволяють фанатам бути частиною життя клубу [31].

Голосування є одним із найпопулярніших способів взаємодії з фанатами в соціальних мережах. Це можуть бути опитування про найкращого гравця матчу, прогнози на майбутні ігри або вибір найкращих моментів сезону. Часто клуби використовують функції голосування у Instagram Stories або Twitter, щоб дати фанатам можливість виразити свою думку. Наприклад:

«Хто був найкращим гравцем матчу? Голосуйте в нашому опитуванні та поділіться своїми думками!» [1].

Такі голосування не тільки дають фанатам можливість проявити свою активність, але й допомагають клубам збирати зворотний зв'язок і вивчати думку аудиторії.

Конкурси – це ще один потужний інструмент для залучення фанатів. Клуби часто організовують різноманітні конкурси, де вболівальники можуть вигравати клубні сувеніри, квитки на матчі або навіть ексклюзивні зустрічі з

гравцями. Наприклад, можна оголосити конкурс на кращий фан-арт або відео, де вболівальники покажуть свою підтримку клубу:

«Переможці нашого конкурсу отримають ексклюзивні футболки з підписами гравців! Для участі – просто запишіть відео, як ви підтримуєте команду!» [2].

Конкурси створюють у фанатів відчуття залученості, підвищують їх лояльність і мотивують активно підтримувати клуб через соціальні мережі. Вони також сприяють поширенню бренду клубу, адже учасники часто діляться своїми досягненнями з друзями, що залучає нових потенційних фанів [23].

Розвиток мультимедійних форматів у футболі має великі перспективи, особливо з появою нових технологій. Віртуальна реальність (VR) і доповнена реальність (AR) можуть значно змінити досвід вболівальників. Наприклад, фанати зможуть відчувати себе на стадіоні навіть вдома, спостерігаючи матчі в реальному часі через VR-окуляри. Це дозволить створити абсолютно новий рівень взаємодії з клубом та матчами, додаючи елементи інтерактивності та персоналізації.

Подкасти та стрімінг матчів також можуть стати важливими інструментами для залучення нових фанатів і підтримки існуючих. Клуби вже використовують подкасти для обговорення матчів, інтерв'ю з гравцями, тренерами та експертами. Такі платформи дозволяють більш детально висвітлювати події клубу та створювати додаткову цінність для фанатів [27; 35].

Водночас стрімінг матчів дозволяє клубам залучати нову аудиторію, яка не може бути присутньою на стадіоні. Трансляції можуть включати інтерактивні функції, такі як чат для фанатів, що дозволяє обговорювати матч в реальному часі [20].

Мультимедійні формати та інтерактивний контент є важливими інструментами для комунікації клубів з фанатами в цифровому просторі. Вони не тільки дозволяють підтримувати зв'язок з існуючими

вболівальниками, але й сприяють залученню нових шанувальників, розширенню аудиторії і створенню міцних зв'язків з клубом. Перспективи розвитку таких технологій, як VR, AR, подкасти та стрімінг, дозволяють футбольним клубам значно підвищити рівень інтерактивності та взаємодії зі своєю аудиторією, що є важливим кроком у майбутнє спортивної комунікації.

Висновки до розділу 1

Формування футбольної традиції в Миколаєві слід розглядати не лише як еволюцію спортивного явища, а як комплексний процес, тісно пов'язаний із соціально-економічним, урбаністичним та інформаційно-комунікативним розвитком міста. Миколаїв, як велике промислове та портове місто Півдня України, мав сприятливі умови для становлення організованих форм спортивної діяльності, зокрема футболу, який на початку XX століття активно проникав у міське середовище як елемент нової міської культури.

Поява перших футбольних колективів, таких як «Уніон» та «Металіст», на початку XX століття є проявом не лише спортивного інтересу, але й відображення загальносвітових урбаністичних трендів: футбол став соціальним феноменом, що репрезентував інтереси робітничих верств і сприяв їх соціальній консолідації. Зокрема, формування цих команд на базі Чорноморського суднобудівного заводу вказує на важливу закономірність – зв'язок між індустріальними гігантами й розвитком масової фізичної культури. Це також свідчить про інтеграцію спорту у виробниче та корпоративне життя міста, де адміністрації підприємств активно підтримували командну гру як чинник зміцнення трудової дисципліни, зниження соціальної напруги та формування колективної ідентичності.

Наступним етапом інституціоналізації футболу в Миколаєві стало заснування у 1937 році команди «Суднобудівник», яка брала участь у першості СРСР. Цей крок знаменував початок системного розвитку футболу

в межах офіційного спортивного простору радянської держави. Важливо зазначити, що в СРСР спорт, зокрема футбол, мав не лише розважальну чи рекреаційну функцію, але виконував роль засобу політичної мобілізації, пропаганди та формування «нової людини». Саме тому участь «Суднобудівника» у змаганнях союзного рівня засвідчує визнання потенціалу команди й водночас включення Миколаєва в загальносоюзний спортивний дискурс.

Кульмінацією радянського періоду в історії миколаївського футболу став вихід команди до півфіналу Кубка СРСР у 1969 році. Це досягнення не лише стало спортивним тріумфом, а й мало значний резонанс у ЗМІ, що сприяло формуванню символічного капіталу міста в інформаційному полі країни. Публікації в центральних і республіканських виданнях створювали образ Миколаєва як міста з потужними футбольними традиціями. Таким чином, спорт виконував функцію зовнішньої комунікації міста, що є ще однією важливою закономірністю розвитку локального футболу.

Із розпадом Радянського Союзу та здобуттям Україною незалежності, футбольне середовище Миколаєва зазнало суттєвих змін. Перехід до ринкових відносин, руйнування традиційних схем фінансування, розпад системи спортивних товариств – усе це вплинуло на клуби, багато з яких втратили фінансову підтримку й опинилися на межі існування. У цих умовах МФК «Миколаїв» (правонаступник «Суднобудівника») зумів зберегти свою структуру, тренерські школи та, що найважливіше, емоційно віддану аудиторію. Виступи команди в українських чемпіонатах і особливо вихід до півфіналу Кубка України в сезоні 2016/17 демонструють не лише спортивну стійкість клубу, але й адаптивність до нових умов функціонування.

З початку 2000-х років спостерігається нова фаза розвитку місцевого футболу, що позначена зростанням кількості професійних і аматорських клубів, появою жіночих команд, а також активною участю дітей і молоді в спортивних секціях. Клуби як МФК «Миколаїв-2», жіночий ФК «Ніка», ФК «Васт», СК «Енергія» не лише формують конкурентне спортивне

середовище, а й беруть участь у реалізації освітніх та соціальних програм. Особливо значущою є роль цих команд у розвитку інфраструктури – будівництво нових полів, реконструкція стадіонів, створення спортивних хабів при школах і закладах профтехосвіти.

Не менш важливою складовою сучасного етапу є інформаційно-комунікаційний аспект. Сучасні футбольні клуби міста активно використовують цифрові канали комунікації: офіційні сайти, сторінки у Facebook, Instagram, YouTube, що дозволяє їм налагоджувати діалог із громадою, залучати вболівальників, партнерів і спонсорів. В умовах цифрової епохи це відкриває нові можливості для інтеграції локального спорту в глобальні медіаплатформи та забезпечує сталість комунікації навіть за відсутності масових спортивних подій.

Узагальнюючи, можна констатувати, що історія миколаївського футболу є прикладом комплексної соціокультурної динаміки. Вона демонструє низку чітких закономірностей: індустріальна база – як підґрунтя розвитку спорту; ринкові умови виступають в якості виклику і водночас чиннику трансформації; цифрова доба уможлиблює створення простору для модернізації комунікації з аудиторією. Футбол у Миколаєві став не просто грою. Сьогодні це соціальна практика, частина ідентичності міста та засіб репрезентації його в інформаційному просторі країни. Тому його збереження та підтримка має стратегічне значення не лише для спортивного середовища, але й для культурного ландшафту Миколаєва в цілому.

[EN](#) [UK](#)

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Про університет Факультети Вступнику Студенту Наука Міжнародні зв'язки International students Документи Поліклініка ЧНУ

ФУТБОЛЬНИЙ МИКОЛАЇВ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ЧАС

Наше місто корабелів упродовж десятиліть жило футболем. Від щільних рядів уболівальників на стадіоні «Центральний» до юнацьких команд, які з дитинства мріяли про великий перемогу. Проте війна змінила ритм життя та поставила серйозні виклики перед усією спортивною інфраструктурою. Футбол, як частина міського духу, зазнав удару, але не зник – він, попри все, зберігся і шукає нові шляхи відродження.

Стадіони, які колись були осередками спортивного життя, стали занедбаними або навіть частково зруйнованими. ФК «Миколаїв», який у минулому мав стабільну історію виступів у Першій та Другій лігах України, змушений був призупинити свою діяльність. Водночас футбольні школи та академії намагаються працювати в умовах обмежених ресурсів, мінімального фінансування та відсутності повноцінних тренувальних баз. Попри це, футбольна громада міста не втратила надії, і саме це стало основою для подальшого відновлення.

Одним із головних викликів для миколаївського футболу після початку повномасштабного вторгнення стала втрата фінансування. Багато приватних інвесторів згорнули підприємства через економічну нестабільність і ризики, пов'язані з безпечною ситуацією. Місто було змушене спрямовувати ресурси на першочергові потреби: відновлення житла, інфраструктури, підтримки переселенців. У такій реальності спорт, зокрема футбол, опинився на другому плані.

Ще однією проблемою стало питання безпеки. У багатьох районах Миколаєва й досі звучать сирени, і тренування просто не можуть проводитися регулярно. Через це частина молодих гравців виїхала за кордон, частина переїхали до інших міст України. Але були й ті, хто залишився. Саме вони сьогодні формують нашу генерацію футболістів, які знають, що значить боротися не тільки на полі, а й за свою громаду.

Події та оголошення

ЧЕРЕВНЯ

05

Запрошуємо на гостьову лекцію «Domesticating vs Foreignising Approaches to Translation»

ЛИПНЯ

31

Посольства Румунії в Україні оголосило початок прийому заявок на отримання 40 стипендій для іноземних громадян на 2025–2026 навчальний рік

ТРЕНДЯ

30

«Zawaska NAWA – пропозиція для прийдешніх студентів і науковців 2025 – 2026»: оголошено набір кандидатів на участь у міжнародному двосторонньому співробітництві у сфері вищої освіти в рамках програми обміну для студентів та науковців

Новини

Студенти ЧНУ імені Петра Могили долучились до дитячого свята «Берегиня»

🕒 2 Червня, 2025

STUDYBRIDGE UKRAINE-SAAR: цифровізація філологічної освіти в межах програми DAAD «Цифрова Україна»

🕒 2 Червня, 2025

Студентка-дизайнерка Катерина Балабан здобула чотири нові нагороди в Клубному Чемпіонаті України з тейквоудо GTF

Наше місто корабелів впродовж десятиліть жило футболом. Від щільних рядів уболівальників на стадіоні «Центральний» до юнацьких команд, які з дитинства мріяли про великі перемоги. Проте війна змінила ритм життя та поставила серйозні виклики перед усією спортивною інфраструктурою. Футбол, як частина міського духу, зазнав удару, але не зник - він, попри все, зберігся й шукає нові шляхи відродження.

Стадіони, які колись були осередками спортивного життя, стали занедбаними або навіть частково зруйнованими. ФК «Миколаїв», який у минулому мав стабільну історію виступів у Першій та Другій лігах України, змушений був призупинити свою діяльність. Водночас футбольні школи та академії намагалися працювати в умовах обмежених ресурсів, мінімального фінансування та відсутності повноцінних тренувальних баз. Попри це, футбольна громада міста не втратила надії, і саме це стало основою для подальшого відновлення.

Одним із головних викликів для миколаївського футболу після початку повномасштабного вторгнення стала втрата фінансування. Багато приватних інвесторів згорнули підтримку через економічну нестабільність і ризики, пов'язані з безпековою ситуацією. Місто було змушене спрямовувати ресурси на першочергові потреби: відновлення житла, інфраструктури, підтримку переселенців. У такій реальності спорт, зокрема футбол, опинився на другому плані.

Ще однією проблемою стало питання безпеки. У багатьох районах Миколаєва й досі звучать сирени, і тренування просто не можуть проводитися регулярно. Через це частина молодих гравців виїхала за кордон, частина - до інших міст України. Але були й ті, хто залишився. Саме вони сьогодні формують нову генерацію футболістів, які знають, що значить боротися не тільки на полі, а й за свою громаду.

Юнаки, які не залишили своє місто та продовжують тренуватися на рідних полях. Фото з тренування футбольної школи «Лідер». Фото: Тетяна Шевченко.

На тлі загального відновлення Миколаєва як міста-героя з'являються перші обережні кроки й у напрямку відродження професійного футболу. Колишній ФК «Миколаїв», нині без статусу професійної команди, може бути відновлений, якщо знайдуться нові інвестори та адміністративна підтримка. Розглядаються варіанти створення нової команди з нуля - з сучасним підходом до управління, менеджменту та маркетингу. За нової стратегії можливо буде не просто повернути клуб у професійний футбол, а й створити нову філософію, засновану на локальній ідентичності та громадській підтримці.

Оновлений логотип тимчасово аматорського клубу «Миколаїв». Фото: Instagram сторінка ФК «Миколаїв».

Міська влада поступово розробляє програми підтримки спорту, зокрема дитячо-юнацького. Планується поступова реконструкція спортивних об'єктів, серед яких стадіон «Центральний» та кілька менших майданчиків у мікрорайонах міста. У проєктах передбачено не лише оновлення інфраструктури, а й її адаптацію до сучасних вимог: безпечні укриття поблизу стадіонів, енергоефективні рішення, інклюзивність.

Незважаючи на складнощі, саме діти та молодь стали рушієм футбольного відродження в Миколаєві. Батьки, тренери, самі учасники секцій намагаються зберігати режим, тренуватися хоча б у закритих приміщеннях або шкільних залах. Деякі приватні ініціативи вже створили мініфутбольні школи, які стали не лише місцем фізичної активності, а й форматом емоційної підтримки для дітей у воєнний час. В умовах травматичного досвіду футбол дає змогу дітям відчути себе знову частиною команди, спільноти, мати мету й рухатись до неї.

Поєдинок між двома миколаївськими дитячими академіями ФШ «Лідер» та ФК «Миколаїв». Фото: Instagram сторінка ФК «Миколаїв».

Післявоєнне відновлення Миколаєва - це не лише про бетон, труби й дороги. Це також про людей, про дух, який тримає громаду разом. І футбол у цьому сенсі має колосальний потенціал. Він може стати інструментом реінтеграції молоді, платформою для соціального діалогу, територією, де відбувається справжнє єднання поколінь. У цьому й полягає головна перспектива: створити футбол нового типу - чесний, відкритий, наповнений цінностями, що відображають сучасну реальність міста.

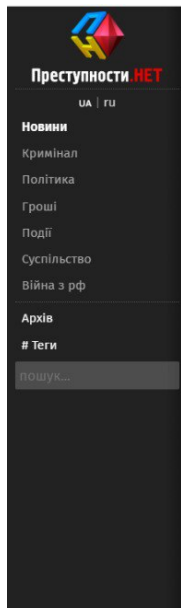
У найближчі роки миколаївський футбол навряд чи повернеться на рівень, який був до 2022-го. Проте вже зараз закладаються фундаментальні речі, що можуть привести до якісного прориву в майбутньому. Якщо збережеться локальна ініціатива, якщо місто отримає підтримку на рівні держави чи міжнародних фондів, Миколаїв знову зможе пишатися не лише своєю історією, а й новими іменами, новими перемогами, новими сенсами.

Футбол для міста - це не просто гра, це спільна надія. І поки є ті, хто виходить на поле навіть у найтемніші часи, у Миколаєва є шанс не просто вижити, а й перемогти.

2.2. Стаття «Від «Суднобудівника» до сьогодення: хронологія миколаївського футболу»

Матеріал опубліковано на новинному сайті news.pn у розділі «Спорт». Стаття написана з метою створити комплексний історичний огляд розвитку футболу в Миколаєві від радянських часів до сьогодення та проаналізувати перспективи його відродження після війни. Ціль – зберегти історичну пам'ять про миколаївський футбол, показавши еволюцію команди від «Наваль» і «Суднобудівника» до МФК «Миколаїв», включаючи найяскравіші досягнення. Одночасно стаття має на меті дати реалістичну оцінку поточного стану миколаївського футболу після початку повномасштабної війни та знайти ознаки надії у вигляді дитячих секцій, благодійних турнірів та ініціатив місцевої громади. Мета також полягає у тому, щоб довести, що попри всі випробування миколаївський футбол має потенціал для відродження як символ стійкості міста.

Посилання на статтю: <https://news.pn/uk/sport/326256>

Від «Суднобудівника» до сьогодні: хронологія миколаївського футболу

13.05.2025 13:59

Миколаїв не завжди асоціювався з футболом, але був час, коли імена гравців, які захищали честь міста корабелів на футбольних аренах, звучали на всю країну, а стадіон щільно заповнювали вболівальники. Сьогодні, коли місто бореться за щоденне виживання - спортивне життя, зокрема футбольне, опинилося на межі. Та чи справді усе втрачено? І чи зможе Миколаїв повернутися до футбольної мапи країни?

Коли ми говоримо про миколаївський футбол, то насамперед маємо на увазі довгу і складну історію команди, яка починала свій шлях ще за часів Радянського Союзу. У місті з багатою індустріальною спадщиною футбол природно формувався довкола великих підприємств. У 1920-х роках, за прикладом інших промислових центрів, на Миколаївському суднобудівному заводі з'являється команда під назвою «Наваль», яка згодом перетвориться у «Суднобудівник». У різні роки клуб змінював назви, але незмінним залишалося головне, те, що команда була відображенням міста, його характеру, трудової енергії, непоказного, але чесного духу.

Миколаїв не завжди асоціювався з футболом, але був час, коли імена гравців, які захищали честь міста корабелів на футбольних аренах, звучали на всю країну, а стадіон щільно заповнювали вболівальники. Сьогодні, коли місто бореться за щоденне виживання - спортивне життя, зокрема футбольне, опинилося на межі. Та чи справді усе втрачено? І чи зможе Миколаїв повернутися до футбольної мапи країни?

Коли ми говоримо про миколаївський футбол, то насамперед маємо на увазі довгу і складну історію команди, яка починала свій шлях ще за часів Радянського Союзу. У місті з багатою індустріальною спадщиною футбол природно формувався довкола великих підприємств. У 1920-х роках, за прикладом інших промислових центрів, на Миколаївському суднобудівному заводі з'являється команда під назвою «Наваль», яка згодом перетвориться у «Суднобудівник». У різні роки клуб змінював назви, але незмінним залишалося головне, те, що команда була відображенням міста, його характеру, трудової енергії, непоказного, але чесного духу.

Одні з перших гравців миколаївського футболу. Фото: Academic

У 1960-х роках миколаївський «Суднобудівник» вперше серйозно заявив про себе. Величезним досягненням стало потрапляння до півфіналу Кубка СРСР у 1969 році, де команда поступилася львівським «Карпатам». Для провінційного клубу це був прорив. Місто жило футболом. На трибунах Центрального міського стадіону збиралися тисячі людей не лише подивитися на гру, а й відчутти, що вони є частиною чогось більшого.

У 1990-х команда пройшла через турбулентний період: із розпадом СРСР настав етап повної невизначеності. Під новою назвою МФК «Миколаїв» клуб намагався втриматися на плаву у буремних водах українського футболу. У сезоні 1998/1999 команда навіть зіграла в елітному дивізіоні, тоді ще вищій лізі України. Хоча успіх був короткочасним, той факт, що клуб із порівняно невеликого міста зумів пробитися до найвищого рівня, залишив помітний слід у пам'яті вболівальників.

Чемпіонський склад МФК «Миколаїв» 1999 рік. Фото: Wikiwand.com.

У 2000-х ситуація стала складнішою. Без системної підтримки з боку місцевої влади та стабільного спонсора клуб почав втрачати конкурентоспроможність. Вболівальники продовжували вірити, проте команда дедалі більше нагадувала тінь самої себе. Футбол у місті тримався радше на ентузіазмі окремих людей, аніж на реальних ресурсах. Та навіть у такому стані МФК «Миколаїв» регулярно демонстрував характер, здобуваючи перемоги над сильнішими суперниками.

Відправною точкою нової катастрофи став 2022 рік. Війна змінила Миколаїв до невпізнаваності. Більшість спортивних подій було скасовано, клуб фактично припинив існування в організованому вигляді, а Центральный міський стадіон зазнав пошкоджень. Питання було в тому, чи вціліє щось узагалі. Під обстрілами футбол здавався далеким і непотрібним. Але навіть у цей період у місті організовувалися благодійні матчі, тренування для дітей, турніри між волонтерами та військовими. Це був не спорт у

класичному розумінні, а прояв сили духу і пам'яті про традиції, які місто не бажало втрачати.

Вперше за час війни у Миколаєві відбувся благодійний турнір. Фото: Єлизавета Кротик/Суспільне Миколаїв

Сьогоднішній стан миколаївського футболу складний. Професійна команда фактично відсутня. Стадіон вимагає серйозної реконструкції, а питання фінансування будь-яких спортивних ініціатив наразі не на часі. І все ж, якщо придивитися уважніше, можна побачити, як під попелом війни починають з'являтися паростки. У місті діють футбольні школи, вчителі фізкультури організовують змагання для школярів, ветерани футболу проводять майстер-класи. Це ті невидимі речі, які зберігають футбол як явище, навіть якщо воно ще не має форми клубу.

Миколаїв - це не просто місто корабелів, це також місто футбольної пам'яті. Історія клубу, хоч і не позначена великими титулами, формувала ментальність багатьох поколінь.

Якщо з'явиться політична воля та хоча б мінімальна інфраструктурна підтримка, то Миколаїв цілком може повернутися на футбольну мапу України. Не завтра, можливо, не наступного сезону. Але цей процес вже розпочався: з дитячих секцій, з матчів на напівзруйнованих полях, з мрій тих, хто досі пам'ятає рев стадіону на вулиці Спортивній.

Чи має миколаївський футбол майбутнє? Однозначної відповіді немає. Але якщо минуле навчило нас чомусь, то це тому, що миколаївський футбол завжди виживав попри бідність, байдужість або війну. І саме це дає підстави вірити, що у нього ще буде нова історія. Не як відлуння минулого, а як приклад відродження.

2.3. Стаття «Жіночий футбол у Миколаєві: становлення, проблеми та майбутнє»

Матеріал опубліковано на новинному сайті news.pn у розділі «спорт». Стаття написана з метою привернути увагу до розвитку жіночого футболу в Миколаєві та показати його еволюцію від зародження у 2010-х роках до сьогодні. Стаття висвітлює становлення жіночого футболу в місті через призму конкретних команд, демонструє, як війна вплинула на цей вид спорту. Мета також полягає у тому, щоб показати соціальну роль жіночого футболу як форми опору, психологічної підтримки та реабілітації для дівчат у воєнний час. Стаття має на меті мотивувати місцеву владу, бізнес та громадськість до підтримки жіночого футболу, доводячи, що він може стати не лише спортивним явищем, а й потужним соціальним проектом, який руйнує гендерні стереотипи та відкриває нові можливості для молоді.

Посилання на статтю: <https://news.pn/uk/sport/326422>

На перший погляд футбольне поле в Миколаєві - це звичне місце для поєдинків чоловічих команд, однак останні роки доводять, що місто поступово змінює уявлення про цей вид спорту. Жіночий футбол, ще донедавна майже невидимий, починає займати окрему нішу в спортивному житті регіону. Попри складний старт, численні виклики та

недостатню підтримку, миколаївські футболістки продовжують виходити на поле, забивати м'ячі та виборювати своє місце в історії спорту.

З початком 2010-х у Миколаєві з'явилися перші ознаки системного підходу до розвитку жіночого футболу. Саме в цей період було створено декілька стабільних команд, які почали брати участь у регіональних і всеукраїнських змаганнях. Найяскравішим прикладом став клуб «Торпедочка», який протягом кількох сезонів демонстрував високий рівень підготовки та боротьби. Хоча команда згодом припинила існування через брак коштів, її гравчині зуміли продовжити виступи в інших колективах, а деякі навіть потрапити до вищої ліги українського футболу.

«Торпедочка» проти «СумДУ-Барса», матч за вихід у фінал Першої жіночої ліги України. Фото: Inshe.tv

У новітній історії міста жіночий футбол переживає переломний етап. Повномасштабна війна змінила спортивне життя в Україні загалом і в Миколаєві зокрема. Однак саме в цих складних умовах жіночі футбольні ініціативи не зникли, а навпаки зміцніли. Спорт став формою опору, джерелом стабільності і способом реабілітації для багатьох дівчат, які пережили травми війни. Команди об'єднуються, тренування відновлюються навіть в умовах нестабільної ситуації. У багатьох мікрорайонах з'явилися аматорські групи, де дівчата різного віку грають не лише заради перемог, а й задля психологічної підтримки.

У Миколаєві відновив заняття центр проєкту UEFA PLAYMAKERS. Фото: Українська асоціація футболу.

Попри всі труднощі, у Миколаєві вже формується нова генерація футболісток. Частина з них мріє про кар'єру у професійних клубах, інші бачать футбол як спосіб розвитку дисципліни, сили та впевненості. Команда «Ніка», котра наразі є найяскравішим представником жіночого футболу в Миколаєві, брала участь у турнірі SeaSters CUP-2024, який відбувся в Маяках. Дівчата 2011-2012 років зайняли почесне 4 місце серед 8 команд-учасниць показавши якісну та злагоджену гру, але найголовніше - вони показали бажання і дали надію, що майбутнє жіночого футболу в Миколаєві оптимістичне та дуже перспективне.

Юначки ЖФК «Ніка» 2011-2012 на турнірі SeaSters Cup 2024. Фото: Асоціація футболу Миколаївської області.

Розвиток жіночого футболу неможливий без залучення міської влади, бізнесу та громадськості. Успішні приклади з інших міст України доводять, що навіть невеликі інвестиції можуть дати значні результати. Там, де створюються умови, дівчата починають грати впевнено, а команди, відповідно, вигравати. У Миколаєві вже є база для такого розвитку, потрібна лише воля та підтримка.

Майбутнє жіночого футболу в місті напряму залежить від рішень, які приймаються сьогодні. Якщо міська громада визнає важливість цієї справи, якщо у спортивних школах з'явиться більше тренерів, готових працювати з дівчатами, якщо будуть створені турніри

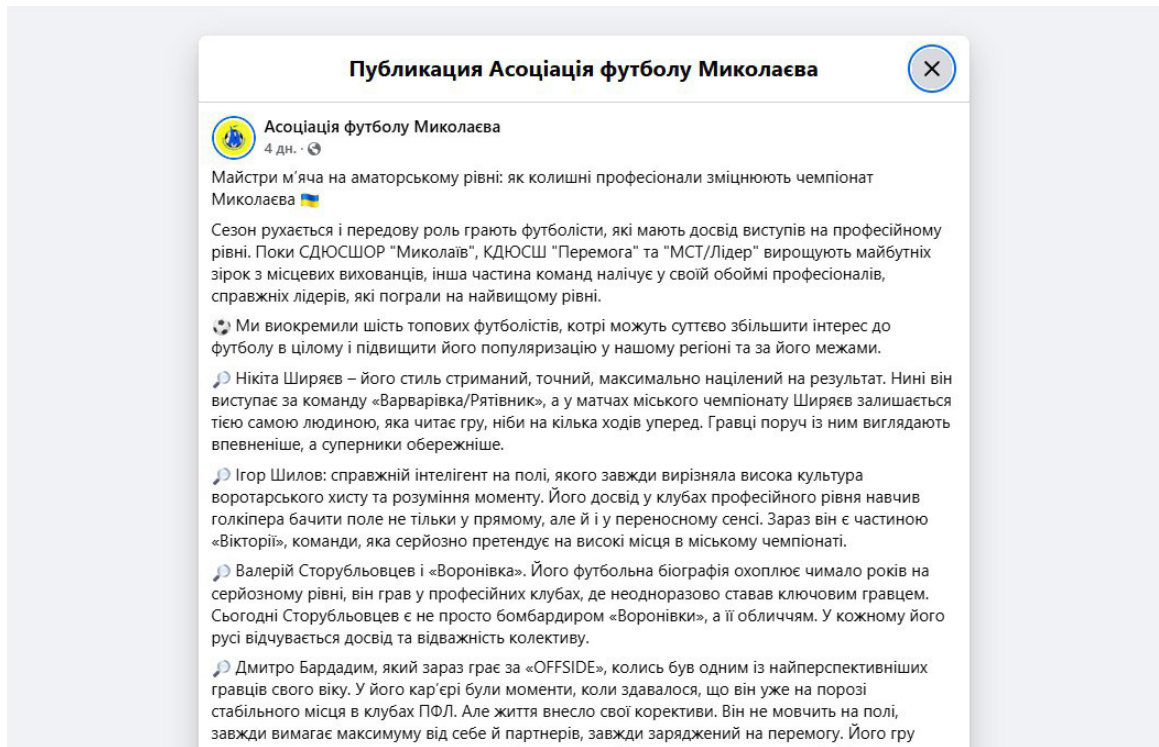
й платформи для змагань, то футбольне поле перестане бути територією виключно для чоловіків. Жіночий футбол може стати не лише спортивною подією, а й потужним соціальним проєктом, що відкриває нові горизонти для миколаївської молоді.

Сьогодні, у цей важкий час, дівчата продовжують тренуватися, брати участь у змаганнях, долати стереотипи та надихати молодших. Їхня гра - це не лише про м'яч і голи, а про гідність, силу духу і бажання змінити уявлення про роль жінки у спорті. І якщо сьогодні ми підтримаємо цей рух, то вже завтра побачимо, як миколаївський жіночий футбол виходить на абсолютно новий рівень.

2.4. Стаття «Майстри м'яча на аматорському рівні: як колишні професіонали зміцнюють чемпіонат Миколаєва»

Матеріал опубліковано на офіційній Facebook-сторінці Асоціації футболу міста Миколаєва 8x8. Стаття написана з метою популяризації аматорського футболу в Миколаєві через представлення колишніх професійних гравців, які продовжують кар'єру на рівні міського чемпіонату. Ціль статті – підвищити інтерес громадськості до місцевого футболу, показавши, що навіть на аматорському рівні в Миколаєві грають футболісти з професійним досвідом та високим рівнем майстерності. Мета також полягає у створенні портретної галереї ключових гравців, які своєю присутністю підвищують якість та привабливість місцевих змагань. Стаття має на меті довести, що ці футболісти є не просто ветеранами, а «носіями традицій» та «живими прикладами для молоді», які роблять міський футбол значно цікавішим і професійнішим, ніж звичайні аматорські змагання.

Посилання на статтю: <https://www.facebook.com/share/p/1ALZYxr1X2/>

Сезон рухається і передову роль грають футболісти, які мають досвід виступів на професійному рівні. Поки СДЮСШОР Миколаїв та КДЮСШ Перемога вирощують майбутніх зірок, а МСТ-Лідер має хороший склад місцевих гравців, інша частина команд налічує у своїй обоймі професіоналів, справжніх лідерів, які пограли на найвищому рівні. Ми виокремили шість топових футболістів, котрі можуть суттєво збільшити інтерес до футболу в цілому і підвищити його популяризацію у нашому регіоні та за його межами.

Нікіта Ширяєв – це ім'я добре знайоме кожному, хто хоча б трохи цікавився професійним футболу у Миколаєві останніх десяти років. Вихованець місцевого футболу, який пройшов шлях від дитячої академії до основи МФК «Миколаїв», він був не просто гравцем, він був символом покоління. Його стиль стриманий, точний, максимально націлений на результат. Нині він виступає за команду «Варварівка/Рятівник», і навіть у матчах міського чемпіонату Ширяєв залишається тією самою людиною, яка читає гру, ніби на кілька ходів уперед. Гравці поруч із ним виглядають впевненіше, а суперники обережніше. Його присутність на полі – це не просто підсилення складу, це урок кожної хвилини гри.

Сергій Біневський справжній інтелігент на полі, якого завжди вирізняла висока культура пасу та розуміння моменту. Його досвід у клубах професійного рівня, зокрема в другій лізі, навчив його бачити поле ширше, ніж більшість. Зараз він є частиною «Вікторії», команди, яка серйозно претендує на високі місця в міському чемпіонаті.

«Воронівка» як завжди дивує глибиною складу та самовіддачею, однак саме Валерій Сторубльовцев вирізняється серед усіх. Його футбольна біографія охоплює

чимало років на серйозному рівні, він грав у професійних клубах, де неодноразово ставав ключовим гравцем. Сьогодні Сторубльовцев є не просто бомбардиром «Воронівки», а її обличчям. У кожному його русі відчувається досвід, якого не купити – тільки прожити.

Дмитро Бардадим, який зараз грає за «OFFSIDE», колись був одним із найперспективніших гравців свого віку. У його кар'єрі були моменти, коли здавалося, що він уже на порозі стабільного місця в клубах ПФЛ. Але життя внесло свої корективи. Він не мовчить на полі, завжди вимагає максимуму від себе й партнерів, завжди заряджений на перемогу. Його гру хочеться дивитися, бо вона справжня, відкрита, емоційна, така, яка не залишає байдужим.

Ян Каранга – гравець, ім'я якого лунає голосно навіть без додаткових представлень. Нападник, який у різні роки виступав за професійні клуби в Україні. Сьогодні Каранга грає за команду «Шевченкове» і є головною атакуювальною опцією. Його фізична міць, контроль м'яча та вміння завершити атаку на рівні, який змушує захисників грати максимально обережно.

Дмитро Ярчук із «Dream Team». Ще один приклад того, як досвід можна перетворити на інструмент впливу. У його кар'єрі були цікаві періоди, зокрема на рівні клубів, які знаходяться за кордоном України. Зараз він той, хто будує гру в центрі поля, керує темпом, приймає рішення, від яких залежить результат. Саме такі гравці створюють фундамент команди, дозволяють партнерам розкриватися і грати сміливіше.

Олексій Тищенко з «Інгварту» – це футболіст, якого одразу помітно на полі. Це один із тих гравців, які можуть зробити дотик, який змінить все. У нього було професійне минуле, яке сформувало його як гравця з чудовим розумінням того, де потрібно опинитися в потрібний час. Тищенко грає активно та самовіддано, неймовірно ефективно. Його хліб – це голи і він майже кожного матчу йде до роздягальні без відчуття голоду.

Ці футболісти не просто ветерани чи колишні зірки. Вони носії традицій, живі приклади для молоді, стимул для глядачів і суперників. Їхня присутність робить міський футбол чимось більшим, ніж просто змаганням між аматорськими командами. І поки ці гравці виходять на поле, футбол у Миколаєві буде мати обличчя, яке варто впізнавати знову і знову.

2.5. Стаття «Миколаївські футболісти за кордоном: хто і де представляв регіон у світі»

Матеріал опубліковано на новинному сайті news.pn у розділі «Спорт». Стаття написана з метою представити міжнародні досягнення миколаївських футболістів та підвищити престиж регіонального футболу через демонстрацію успішних кар'єр вихованців місцевих футбольних шкіл за кордоном. Ціль статті – довести, що Миколаїв, попри те що «ніколи не був столицею українського футболу», здатний виховувати талановитих гравців міжнародного рівня. Стаття має на меті надихнути молодь та показати, що навіть у складних умовах миколаївський футбол продовжує розвиватися та експортувати таланти на європейські арени, доводячи що «футбол народжується не в офісах агентів, а на звичайних миколаївських майданчиках».

Посилання на статтю: <https://news.pn/uk/sport/326597>

Преступности.NET

ua | ru

Новини

- Кримінал
- Політика
- Гроші
- Події
- Суспільство
- Війна з рф

Архів

Теги

пошук...

Миколаївські футболісти за кордоном: хто і де представляв регіон у світі

20.05.2025 16:48

Миколаїв – це місто, де річка впадає в море, а футбол – у кров. Тут, серед корабельних верфей, бетонних набережних і спекотного степового вітру, виростає не лише майбутнє суднобудування, а й справжні футбольні історії. Миколаїв ніколи не був столицею українського футболу, не мав грандів з гучними трансферами чи багатомільйонними бюджетами. Але саме в таких містах народжуються характер і впертість, які часто приводять гравців у найнеочікуваніші куточки футбольного світу. Сьогодні миколаївські футболісти – це не лише гравці місцевого «Миколаєва» чи молодіжної ДЮСШ. Це імена, які звучать у Німеччині, Польщі, Італії. Історії, які починалися з розбитих бутс на стадіоні «Юність», тепер розгортаються на аренах міжнародного масштабу.

Одним із тих, хто пройшов цей шлях від дитячого м'яча до європейських стадіонів, є Владлен Юрченко. У місті його пам'ятають як тихого хлопця з хорошим ударом і неймовірним баченням поля. Вихованець миколаївської СДЮШОР, він не одразу потрапив у поле зору великих клубів. Але коли на одному з дитячих турнірів на нього звернули увагу скаути «Шахтаря», стало зрозуміло, що перед ними не просто здібний хлопець, а гравець, якого можна вивести на зовсім інший рівень.

У донецькому клубі Юрченко швидко проявив себе. У чемпіонаті ДЮФЛУ він забив 93 м'ячі у 96 поєдинках, статистика, яка вражає навіть за дитячими мірками. Вже у 17 він був у складі «Шахтаря-2», а згодом грав у «Маріуполі». Та справжній прорив стався у 2014 році, коли Юрченко підписав контракт з «Басером 04», командою з німецької Бундесліги. Для будь-якого українця це крок за горизонт, а для хлопця з Миколаєва – справжній зліт. У Леверкузені він провів кілька сезонів, відзначився голами, зокрема й у Лізі Чемпіонів, і грав пліч-о-пліч з такими зірками, як Хакан Чалханоглу та Юліан Брандт. Це був період, коли український глядач знову почав вірити: ми можемо експортувати не лише захисників-роботів, а й творчих півзахисників із характером.

Фотофакт

Миколаївські каратисти на чемпіонаті Європи завоювали 11 медалей, а збірна України посіла друге місце

Миколаїв – це місто, де річка впадає в море, а футбол – у кров. Тут, серед корабельних верфей, бетонних набережних і спекотного степового вітру, виростає не лише майбутнє суднобудування, а й справжні футбольні історії. Миколаїв ніколи не був столицею українського футболу, не мав грандів з гучними трансферами чи багатомільйонними бюджетами. Але саме в таких містах народжуються характер і впертість, які часто приводять гравців у найнеочікуваніші куточки футбольного світу. Сьогодні миколаївські футболісти – це не лише гравці місцевого «Миколаєва» чи молодіжної ДЮСШ. Це імена, які звучать у Німеччині, Польщі, Італії. Історії, які

починалися з розбитих бутс на стадіоні «Юність», тепер розгортаються на аренах міжнародного масштабу.

Одним із тих, хто пройшов цей шлях від дитячого м'яча до європейських стадіонів, є Владлен Юрченко. У місті його пам'ятають як тихого хлопця з хорошим ударом і неймовірним баченням поля. Вихованець миколаївської СДЮШОР, він не одразу потрапив у поле зору великих клубів. Але коли на одному з дитячих турнірів на нього звернули увагу скаути «Шахтаря», стало зрозуміло, що перед ними не просто здібний хлопець, а гравець, якого можна вивести на зовсім інший рівень.

У донецькому клубі Юрченко швидко проявив себе. У чемпіонаті ДЮФЛУ він забив 93 м'ячі у 96 поєдинках, статистика, яка вражає навіть за дитячими мірками. Вже у 17 він був у складі «Шахтаря-2», а згодом грав у «Маріуполі». Та справжній прорив стався у 2014 році, коли Юрченко підписав контракт з «Баєром 04», командою з німецької Бундесліги. Для будь-якого українця це крок за горизонт, а для хлопця з Миколаєва – справжній зліт. У Леверкузені він провів кілька сезонів, відзначився голами, зокрема й у Лізі Чемпіонів, і грав пліч-о-пліч з такими зірками, як Хакан Чалханоглу та Юліан Брандт. Це був період, коли український глядач знову почав вірити: ми можемо експортувати не лише захисників-роботяг, а й творчих півзахисників із характером.

Владлен Юрченко у футболці «Баєр Леверкузен». Фото: UaReview.

Після Німеччини був перехід до «Вайле» у Данії - менш гучний клуб, але там Владлен мав регулярну ігрову практику, чого йому не вистачало у попередні роки. Повернувшись в Україну, він встиг пограти за луганську «Зорю» та чернігівську «Десну», перш ніж приєднатися до «Ворскли» з Полтави. У 2024-му він зробив ще один крок - підписав контракт із харківським «Металістом 1925», де одразу ж став гравцем основного складу. Для нього це новий виклик і, можливо, новий виток кар'єри. Але хоч би де він

грав, у кожному інтерв'ю підкреслює: він із Миколаєва. Це місто в його серці, це стартова точка усього, що сталося в житті.

Владлен Юрченко під час матчу за «Металіст 1925». Фото: fc-metalist.com

Але не тільки Юрченко зробив внесок у розвитку нашого регіону на міжнародній арені. Молодше покоління, зокрема Єгор Шарабура, доводить: традиція жива, і в регіоні продовжують виховувати конкурентоздатних гравців. Єгору лише 21 рік, але його вже знають у Польщі. Ще кілька років тому він грав за українські юнацькі команди, а сьогодні став частиною структури клубу «Шльонськ» Вроцлав. Це одна з найстаріших команд польської Екстракляси, і те, що хлопець із Миколаєва зумів пробитися до її першої команди – вагоме досягнення. Він розпочинав із молодіжної «Шльонськ II», де у сезоні 2024/2025 провів 20 матчів, забив 8 м'ячів і віддав 5 асистів. Такі показники важко не помітити, і тренери дали йому шанс дебютувати у першій команді. Він вийшов на поле у чотирьох матчах Екстракляси – це ще не прорив, але вже серйозна заявка. У квітні 2025 року Шарабура підписав новий контракт із клубом до 2027 року, що означає довіру і віру у його потенціал.

Оголошення про підписання нового контракту з Єгором Шарабурою. Фото: офіційна сторінка «Шльонську» на платформі X

Його гра – це поєднання техніки та інтелекту. Він не просто біжить із м'ячем, а думає, читає гру, вміє змінити темп і вибрати вдалу передачу. За словами польських оглядачів, у нього «українська школа, але з європейською ментальністю». Його майбутнє ще попереду, але вже зараз очевидно: Єгор не просто гравець на підхваті, а футболіст, якому довіряють, на якому будують.

Також на міжнародному рівні пограв «сицилійський українець» Антоніо Бароне. У віці 4 років він з батьками переїхав до Миколаєва, де розпочав свій футбольний шлях. Першою для нього командою стала місцева ДЮСШ-5, яка виховала його як футболіста. З початком повномасштабної війни він повернувся до Італії, де грав за різні невеличкі команди, особливих успіхів досягти не вдалося тому Антоні вирішив повернутися в Україну, де поселився у Києві та зараз грає за одну з аматорських команд.

Антоніо під час матчу за «Дзінаско Кальчо» Фото: Паола Марія Вечіо

Усі ці історії є частиною великої мозаїки під назвою «Миколаївський футбол». Це не лише про конкретних гравців – це про місто, яке, попри війну, брак фінансування і складні умови, продовжує виховувати таланти. У кожного з них свій шлях. Хтось іде через академії грандів, а хтось обирає молодіжні команди невеличких клубів. Але всіх їх об'єднує одне: вони з Миколаєва. І кожен їхній вихід на поле – це доказ того, що футбол народжується не в офісах агентів і не в столичних коридорах, а на звичайних миколаївських майданчиках, де м'яч – це все, що треба для початку великої історії.

2.6. Стаття «Молодь і футбол: як миколаївські академії готують нове покоління гравців»

Матеріал опубліковано на офіційному сайті Чорноморського національного університету імені Петра Могили. Стаття написана з метою висвітлити роботу дитячо-юнацьких футбольних академій Миколаєва у складних умовах воєнного часу та показати їхню важливу роль у вихованні нового покоління футболістів. Ціль статті – продемонструвати, як три основні футбольні школи міста продовжують працювати попри виклики війни, нестачу ресурсів та проблеми безпеки. Мета також полягає у тому,

щоб показати соціальну функцію цих академій як місць, де діти не лише вчаться грати у футбол, але й отримують емоційну підтримку, розвивають дисципліну та знаходять спільноту в умовах травматичного досвіду війни. Стаття має на меті довести, що ці академії є «більше, ніж спорт» – вони «виховують, тримають місто» і забезпечують майбутнє миколаївського футболу через роботу з молоддю, яка мріє про професійну кар'єру та представлення України на міжнародній арені.

Посилання на статтю: <https://chmnu.edu.ua/molod-i-futbol-yak-mikolayivski-akademiyi-gotuyut-nove-pokolinnya-gravtsiv/>

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

EN
UK

Про університет
Факультети
Вступнику
Студенту
Наука
Міжнародні зв'язки
International students
Документи
Поліклініка ЧНУ

МОЛОДЬ І ФУТБОЛ: ЯК МИКОЛАЇВСЬКІ АКАДЕМІЇ ГОТУЮТЬ НОВЕ ПОКОЛІННЯ ГРАВЦІВ

У футбольному світі великі перемоги починаються з малих кроків. Десь із перших тренувань на пилюжному полі, з м'ячів, що зношуються за кілька тижнів, із дворкових команд, які мріють про справжній стадіон. У Миколаєві це особливо відчутно. Тут, у місті на перетині рік і шляхів, футбол – не просто гра. Це частина культури, місце сили, спосіб триматись на плаву у важкі часи. І саме тут, попри труднощі й тривоги, працюють футбольні академії, які день за днем виховують нове покоління гравців. Молодь, яка не просто ганяє м'яч, а вчиться жити у команді, боротися до фінального свистка, думати стратегічно та діяти відповідально.

Миколаївські футбольні школи – це історії про ентузіазм. Про тренерів, які залишили кар'єру, щоб працювати з дітьми. Про батьків, які віддають останнє, щоб купити форму. Про хлопців і дівчат, які не відмовляються від мрії навіть тоді, коли місто прокидається від звуків сирен. Вони приходять на тренування, грають, тренуються, вчаться іноді без світла, іноді без води, але завжди з вірою в майбутнє.

Однією з найпомітніших у місті є «ДЮСШ «Перемога». Ця школа не має статусу елітної, але має серце. Тут тренуються безліч дітей різного віку. У час, коли багато спортивних секцій припинили роботу, вона продовжує працювати. Заняття відбуваються регулярно, а з дітьми пільно працюють по декілька тренерів. Іноді з міркувань безпеки тренування відмінюються або ж воно проходить в укритті. Діти іноді можуть засмутитися через це, але головне, що не йдуть з футболу. Вони залишаються, бо відчувають підтримку. Їх навчають не лише техніці чи тактиці, а й витримці. Вони чують від тренерів просту, але важливу фразу: футбол – це шлях, і ти вже ним ідеш.

Події та оголошення

ЧЕРВНЯ
05

Запрошуємо на гостьову лекцію «Domesticating vs Foreignising Approaches to Translation»

ЛИПНЯ
31

Посольства Румунії в Україні оголосило початок прийому заявок на отримання 40 стипендій для іноземних громадян на 2025–2026 навчальний рік

ТРАВНЯ
30

«Zawacka NAWA – пропозиція для приїжджих студентів і науковців 2025–2026»: оголошено набір кандидатів на участь у міжнародному двосторонньому співробітництві у сфері вищої освіти в рамках програми обміну для студентів та науковців

Новини

Студенти факультету фізичного виховання і спорту ЧНУ імені Петра Могили перемогли на Чемпіонаті України серед юніорів та молоді до 23 років

© 3 Червня, 2025

У футбольному світі великі перемоги починаються з малих кроків. Десь із перших тренувань на пилюжному полі, з м'ячів, що зношуються за кілька тижнів, із дворкових команд, які мріють про справжній стадіон. У Миколаєві це особливо відчутно. Тут, у місті на перетині рік і шляхів, футбол – не просто гра. Це частина культури, місце сили, спосіб триматись на плаву у важкі часи. І саме тут, попри труднощі й тривоги, працюють футбольні академії, які день за днем виховують нове покоління гравців. Молодь, яка не просто ганяє м'яч, а вчиться жити у команді, боротися до фінального свистка, думати стратегічно та діяти відповідально.

Миколаївські футбольні школи – це історії про ентузіазм. Про тренерів, які залишили кар'єру, щоб працювати з дітьми. Про батьків, які віддають останнє, щоб купити форму. Про хлопців і дівчат, які не відмовляються від мрії навіть тоді, коли місто

прокидається від звуків сирен. Вони приходять на тренування, грають, тренуються, вчаться іноді без світла, іноді без води, але завжди з вірою в майбутнє.

Однією з найпомітніших у місті є КДЮСШ «Перемога». Ця школа не має статусу елітної, але має серце. Тут тренуються безліч дітей різного віку. У час, коли багато спортивних секцій припинили роботу, вона продовжує працювати. Заняття відбуваються регулярно, а з дітьми плідно працюють по декілька тренерів. Іноді з міркувань безпеки тренування відміняються або ж воно проходить в укритті. Діти іноді можуть засмутитися через це, але головне, що не йдуть з футболу. Вони залишаються, бо відчують підтримку. Їх навчають не лише техніці чи тактиці, а й витримці. Вони чують від тренерів просту, але важливу фразу: футбол – це шлях, і ти вже ним ідеш.

Склад команди КДЮСШ «Перемога» у першому матчі сезону Дитячо-юнацької футбольної ліги. Фото: Федерація футболу міста Миколаєва.

Паралельно діє і СДЮСШОР «Миколаїв». Вона пройшла непрості часи, але зуміла зберегти кістяк тренерів і структуру. Тут займаються найперспективніші хлопці регіону, і саме звідси починають свій шлях у професійний спорт ті, хто пізніше потрапляє до клубів вищого дивізіону. Академія працює системно: відбори, регулярні матчі, участь у турнірах. Усе це на тлі постійної нестачі ресурсів. Але є те, чого не бракує – фанатизму. У кращому розумінні цього слова.

Гравці СДЮСШОР «Миколаїв» святкують забитий м'яч на чемпіонаті Асоціації футболу Миколаєва.

Фото: Асоціація Футболу Миколаєва

Окреме місце серед дитячо-юнацьких проєктів посідає футбольна школа «Лідер». Вона з'явилася як ініціатива молодих спеціалістів, але швидко здобула репутацію одного з найкращих приватних центрів у місті. Тут не лише тренують техніку, тут виховують переможців. В академії діють чіткі структури, сучасна методика і високі вимоги до самих себе. Команди «Лідера» регулярно беруть участь у всеукраїнських турнірах і навіть їздять за кордон. Але найважливіше, що тут дітей вчать не просто вигравати, а грати чесно, відповідально, із душею. У складних умовах воєнного часу школа не припинила роботу, зберегла команди і тренерський склад, а головне атмосферу, в якій кожна дитина відчуває себе частиною великої футбольної родини.

Склад команди ФШ «Лідер» у дебютному матчі Дитячо-юнацької футбольної ліги. Фото: МикВісті

Сьогодні молоді футболісти з Миколаєва – це історії, які вже відбуваються. Вони грають у юнацьких збірних, проходять перегляди в різних закордонних клубах, отримують запрошення в інші українські академії. Усе починається тут. З перших уроків пасу, з пробіжок на піску, з невеликих перемог у районних турнірах.

Важливо розуміти, що миколаївські футбольні академії – це не просто про гру. Це соціальний простір. У місті, де війна стала частиною щоденної реальності, спорт рятує. Дитина, яка приходить на тренування, не просто розвиває тіло. Вона знаходить друзів, відволікається від тривожних новин, вчиться дисципліні та відповідальності. Тут формуються не лише гравці, а й особистості.

Майбутнє миколаївського футболу залежить не тільки від результатів, а й від умов. Інвентар часто застарілий. Брак інвестицій є хронічною проблемою. Але діти продовжують грати, бо мріють, бо бачать приклади тих, хто починав так само. Вони хочуть колись вийти на поле з гербом України на грудях.

У Миколаєві відбувся турнір дитячих команд віком U-9.

Фото: МикВісті

Сьогодні миколаївський футбол – це більше, ніж спорт. Для когось – це шлях до професійної кар'єри, хтось бачить у цьому спосіб втекти від реальності, а дехто бажає бути частиною чогось великого. Академії не лише навчають, вони виховують, тримають місто. І поки діти ганяють м'яч, у Миколаєва є майбутнє.

2.7. Стаття «Обличчя клубу: як змінювалися емблема та форма миколаївських команд»

Матеріал опубліковано на офіційному сайті Чорноморського національного університету імені Петра Могили. Основна мета статті полягає у дослідженні та документуванні історичної еволюції символіки миколаївського футбольного клубу протягом понад століття його існування. Ціль статті – простежити, як емблема та форма МФК «Миколаїв» змінювалися з 1920 року, відображаючи різні епохи, настрої та прагнення міста Миколаєва. Через аналіз візуальних символів клубу стаття має на меті показати зв'язок футбольної команди з історією та культурою міста, особливо з його суднобудівною спадщиною. Важливою метою є також збереження пам'яті про футбольну історію Миколаєва для майбутніх поколінь та актуалізація проблем сучасного стану місцевого футболу.

Посилання на статтю: <https://chmnu.edu.ua/oblichchya-klubu-yak-zminyuvalisya-emblema-ta-forma-mikolayivskih-komand/>

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

EN
UK

Про університет
Факультети
Вступники
Студенти
Наука
Міжнародні зв'язки
International students
Документи
Поліклініка ЧНУ

ОБЛИЧЧЯ КЛУБУ: ЯК ЗМІНЮВАЛИСЯ ЕМБЛЕМА ТА ФОРМА МИКОЛАЇВСЬКИХ КОМАНД

Футбольний клуб – це не лише гравці, тренери та матчі. Це також символи, які втілюють його історію, традиції та ідентичність. Для МФК «Миколаїв» такими символами стали емблема та форма, що за понад століття зазнали численних змін, відображаючи епохи, настрої та прагнення міста.

Заснований у 1920 році, клуб пройшов шлях від заводської команди до професійного колективу, що виступав у вищих дивізіонах українського футболу. Його перші емблеми були простими, часто містили зображення корабля або штурвала, що символізували суднобудівну спадщину Миколаєва. Ці елементи підкреслювали зв'язок клубу з містом і його головною галуззю.

У 1990-х роках, після здобуття Україною незалежності, клуб змінив назву на «Евіс» і оновив емблему. Новий логотип охопив нові кольори – червоний та жовтий, що було не стандартним рішенням, для тодішнього клубу, але емблемі охопила сучасність. Цей період ознаменувався участю команди у Вищій лізі України, що стало значним досягненням. Але у 1994 році клуб змінив назву на СК «Миколаїв», що призвело до оновлення логотипу на більш класичний з елементами традицій нашого міста. Реакція вболівальників була абсолютно позитивною, тому обидві зміни можна вважати успішними.

Події та оголошення

05

ЧЕРЕНЬ

Зaproшуємо на гостьову лекцію «Domesticating vs Foreignising Approaches to Translation»

31

ЛИПНЯ

Посольство Румунії в Україні оголосило початок прийому заявок на отримання 40 стипендій для іноземних громадян на 2025–2026 навчальний рік

30

ТРАВНЯ

«Zawaska NAWA – пропозиція для приїжджих студентів і науковців 2025 – 2026»: оголошено набір кандидатів на участь у міжнародному двосторонньому співробітництві у сфері вищої освіти в рамках програми обміну для студентів та науковців

Новини

Студенти факультету фізичного виховання і спорту ЧНУ імені Петра Могили перемогли на Чемпіонаті України серед юніорів та молоді до 23 років

© 3 Червня, 2025

Футбольний клуб – це не лише гравці, тренери та матчі. Це також символи, які втілюють його історію, традиції та ідентичність. Для МФК «Миколаїв» такими символами стали емблема та форма, що за понад століття зазнали численних змін, відображаючи епохи, настрої та прагнення міста.

Заснований у 1920 році, клуб пройшов шлях від заводської команди до професійного колективу, що виступав у вищих дивізіонах українського футболу. Його

перші емблеми були простими, часто містили зображення корабля або штурвала, що символізували суднобудівну спадщину Миколаєва. Ці елементи підкреслювали зв'язок клубу з містом і його головною галуззю.

У 1990-х роках, після здобуття Україною незалежності, клуб змінив назву на «Евіс» і оновив емблему. Новий логотип охопив нові кольори – червоний та жовтий, що було не стандартним рішенням, для тодішнього клубу, але емблему охопила сучасність. Цей період ознаменувався участю команди у Вищій лізі України, що стало значним досягненням. Але у 1994 році клуб змінив назву на СК «Миколаїв», що призвело до оновлення логотипу на більш класичний з елементами традицій наого міста. Реакція вболівальників була абсолютно позитивною, тому обидві зміни можна вважати успішними.

Зміни емблеми 90-х років. Фото: власне

У 2000-х роках емблема зазнала чергових змін. З'явилися варіанти з геральдичним щитом, деякі з яких містили зображення м'яча, вежі або інших елементів, що асоціювалися з містом. Ці зміни викликали дискусії серед уболівальників, адже кожен новий логотип сприймався як спроба переосмислити клубну ідентичність. Але тим не менш саме з цією емблемою асоціюється справжній миколаївський клуб.

Один з сучасних логотипів миколаївського клубу (2002-2021).

Фото: UA-football.com

У 2021 році клуб представив нову емблему, яка кардинально відрізнялася від попередніх. Вона складалася з абстрактної літери «М» та цифр «1920», що символізували рік заснування клубу. Цей мінімалістичний дизайн викликав неоднозначну реакцію: одні вважали його сучасним і стильним, інші – відірваним від традицій. Велика кількість критики вилилася від ультрасів клубу, вони вважали, що ця емблема ознаменую початок зникнення клубу. На жаль, так воно і трапилося.

Нова скандальна емблема МФК «Миколаєва». Фото: UA-football.com

Останні зміни відбулися зовсім нещодавно, коли клуб змінив свою офіційну назву на «Васт». Це рішення обурило міських вболівальників, вони вважали, що це суперечить всім традиціям головної корабельної команди, але на жаль виправити нічого не могли. Разом з цим з'явилася мінімалістична емблема. З початком повномасштабної війни клуб припинив своє існування, йому на зміну прийшов ФК «Миколаїв», керівництво якого

дуже намагається зробити цей клуб професійним, але поки що безрезультатно. Сьогоднішній логотип клубу згадує всі традиції нашого клубу: корабель, хвилі та блакитно-білі кольори.

Остання зміна логотипу ФК «Миколаїв». Фото: Sportarena.com

Паралельно з емблемами змінювалася і форма команди. Традиційно клуб виступав у синьо-білих кольорах, що асоціювалися з морською тематикою. Однак у різні роки з'являлися варіації: від темно-синіх до білих комплектів. У 1990-х роках, під час виступів у Вищій лізі, форма стала більш яскравою, з додаванням червоних елементів. У 2000-х роках з'явилися комплекти з вертикальними смугами, що надавали команді впізнаваності. Нещодавно клуб представив нові ігрові футболки, сподіваємося ми скоро їх побачимо на футбольних полях Другої Ліги України.

*Оновлена сучасна форма ФК «Миколаїв».
Фото: офіційна Instagram сторінка ФК «Миколаїв».*

Емблема та форма – це не просто атрибути. Це обличчя клубу, його історія та душа. Через них передається спадщина, гордість та надії. Футбол в Миколаєві продовжує свій шлях, змінюючись разом з часом, але зберігаючи вірність своїм традиціям.

2.8. Стаття «Сучасність літньої першості АФМ та АФМО: хто є фаворитом?»

Матеріал опубліковано на офіційній Facebook-сторінці Асоціації футболу міста Миколаєва 8x8. Основна мета статті полягає в оглядовому аналізі поточного стану літнього чемпіонату АФМ та АФМО у 2025 році з акцентом на визначення головних претендентів на перемогу. Ціль статті – проінформувати читачів про найсильніші команди турніру, аналізуючи їхні результати та потенціал. Стаття має на меті підтримати інтерес до місцевого футболу, привернути увагу вболівальників до змагань та створити інтригу навколо майбутніх матчів. Важливою метою є також популяризація

регіонального футболу Миколаївщини та стимулювання відвідуваності матчів через створення атмосфери очікування цікавих поєдинків.

Посилання на статтю:

<https://www.facebook.com/share/1Dwn5hbA7E/?mibextid=wwXIf>

Літній чемпіонат Асоціації футболу Миколаєва (АФМ) та Асоціації футболу Миколаївської області (АФМО) набирає обертів, і вже зараз можна виділити кілька команд, які демонструють високий рівень гри та претендують на медалі.

Головним фаворитом турніру є «Воронівка», яка в першому турі здолала «Варварівку/Рятівник» з рахунком 1:0. Ця перемога над сильним суперником свідчить про серйозні амбіції команди на цьогорічну першість. Але не слід списувати з рахунків колектив, котрий оновив свою назву цього сезону, з впевненістю можна заявити, що від блакитно-білих ми ще побачимо переможні двобої та шалені матчі.

Гравці «Воронівки» святкують гол. Фото: Facebook сторінка Асоціації футболу Миколаєва

«Шевченкове» також вражає своєю грою, здобувши три перемоги на старті турніру. Команда демонструє симпатичний футбол і має всі шанси поборотися за високі місця літньої першості 2025.

Стартовий склад ФК «Шевченкове» на один з поєдинків чемпіонату. Фото: Facebook сторінка Асоціації футболу Миколаєва.

Не можна не відзначити й «Інгварт», який показує конкурентний футбол і вже здобув важливі очки. Команда має потенціал для боротьби за медалі та демонструє його на футбольному полі, а головне, що робить це видовишно та емоційно.

Передматчове коло гравців «Інгварта». Фото: Facebook сторінка Асоціації футболу Миколаєва

Цьогорічний чемпіонат обіцяє бути непередбачуваним, адже кожна команда може здивувати. Сенсацій ще не траплялося, але попереду весь сезон та величезна кількість цікавих матчів, які точно не залишать осторонь фанатів найпопулярнішого виду спорту.

2.9. Стаття «Тренери, що творили футбольний Миколаїв»

Матеріал опубліковано на сайті news.rn в розділі спорту. Основна мета статті полягає у створенні історичного портрету найвизначніших тренерських постатей миколаївського футболу та збереженні пам'яті про їхній внесок у розвиток місцевого спорту. Ціль статті – показати, як саме тренери формували футбольну ідентичність Миколаєва через складні часи, підкреслюючи їхню роль у створенні традицій та стилю гри команди. Стаття має на меті віддати належне ключовим наставникам, які в різні періоди вели команду до історичних досягнень. Важливою метою є також демонстрація того, як тренери не просто досягали спортивних результатів, а творили футбольну культуру міста, виховували гравців та підтримували дух команди навіть у найскладніші часи. Через особисті історії наставників стаття показує

глибший зміст футболу як явища, що об'єднує місто та формує його ідентичність.

Посилання на статтю: <https://news.pn/uk/sport/327104>

Преступности.NET

UA | RU

Новини

- Кримінал
- Політика
- Гроші
- Події
- Суспільство
- Війна з РФ
- Архів
- # Теги
- Пошук...

Тренери, що творили футбольний Миколаїв

31.05.2025 12:58

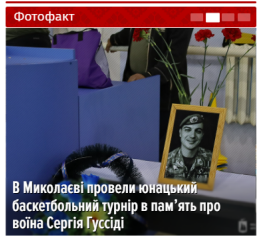
Історія миколаївського футболу не була легкою. У ній було місце емоційним злетам і болісним падінням, перемогам на переповненому стадіоні та рокам забуття. Проте навіть у найтемніші періоди місто берегло свою гру. І першими, хто її плевав, були не зірки нападу чи непрохідні оборонці, а ті, хто залишався в тіні. Тренери. Люди, що формували стиль, гартували характер, вкладали серце в команду та місто. Славних наставників, тих, кого пам'ятають миколаївські вболівальники було безліч, але сьогодні мова піде про тих, хто вписав своє ім'я назавжди, а саме: Леонід Колтун, Валерій Журавко, Руслан Забранський та Анатолій Заяєв.

Початок 90-х. Країна змінюється на очах. Український футбол тільки-но формується як окрема система. Саме тоді відбувається подія, яка й досі здається майже казкою. ТанDEM тренерів Леоніда Колтуна та Валерія Журавка виводить миколаївський клуб, який тоді мав назву «Евіс», до Вищої ліги України. Це досягнення стало не просто спортивним результатом. Воно означало, що місто вперше за багато років заявило про себе на рівні національного елітного футболу. Історичний сезон 1993/94 років залишився у пам'яті всіх, хто жив футболом. Це була боротьба не лише за очки, а й за гідність, за ім'я міста, яке тоді ще оговтувалося після руйнування звичних структур. Колтун та Журавко зуміли зібрати колектив, що не боявся фаворитів, грав у комбінаційний футбол і дарував уболівальникам справжні емоції.

Леонід Колтун, якого добре знали за виступами ще у футболці «Суднобудівнику», приніс у Миколаїв іншу філософію гри. Його команда не просто боролася, вона намагалася домінувати. Здавалося, він умів читати матч, мов відкриту книжку. Поруч із ним завжди був Валерій Журавко – інший тип лідера, ближчий до футболістів, тонко відчував атмосферу в роздягальні. Їхній союз став тією хімією, яка дала результат.

Фотофакт

В Миколаєві провели юнацький баскетбольний турнір в пам'ять про воїна Сергія Гуссіді

Історія миколаївського футболу не була легкою. У ній було місце емоційним злетам і болісним падінням, перемогам на переповненому стадіоні та рокам забуття. Проте навіть у найтемніші періоди місто берегло свою гру. І першими, хто її плевав, були не зірки нападу чи непрохідні оборонці, а ті, хто залишався в тіні. Тренери. Люди, що формували стиль, гартували характер, вкладали серце в команду та місто. Славних наставників, тих, кого пам'ятають миколаївські вболівальники було безліч, але сьогодні мова піде про тих, хто вписав своє ім'я назавжди, а саме: Леонід Колтун, Валерій Журавко, Руслан Забранський та Анатолій Заяєв.

Початок 90-х. Країна змінюється на очах. Український футбол тільки-но формується як окрема система. Саме тоді відбувається подія, яка й досі здається майже казкою. ТанDEM тренерів Леоніда Колтуна та Валерія Журавка виводить миколаївський клуб, який тоді мав назву «Евіс», до Вищої ліги України. Це досягнення стало не просто спортивним результатом. Воно означало, що місто вперше за багато років заявило про себе на рівні національного елітного футболу. Історичний сезон 1993/94 років залишився у пам'яті всіх, хто жив футболом. Це була боротьба не лише за очки, а й за гідність, за ім'я міста, яке тоді ще оговтувалося після руйнування звичних структур. Колтун та Журавко зуміли зібрати колектив, що не боявся фаворитів, грав у комбінаційний футбол і дарував уболівальникам справжні емоції.

Леонід Колтун, якого добре знали за виступами ще у футболці «Суднобудівнику», приніс у Миколаїв іншу філософію гри. Його команда не просто боролася, вона

намагалася домінувати. Здавалося, він умів читати матч, мов відкриту книжку. Поруч із ним завжди був Валерій Журавко – інший тип лідера, ближчий до футболістів, тонко відчував атмосферу в роздягальні. Їхній союз став тією хімією, яка дала результат.

Леонід Колтун під час тренування миколаївського «Евісу». Фото: Енциклопедія Сучасної України.

Проте справжнім символом стабільності і відданості став інший наставник. Руслан Забранський. Його ім'я тісно пов'язане з усіма перетвореннями клубу у ХХІ столітті. Як колишній гравець, він розумів ментальність миколаївського футболу зсередини. Як тренер – мав терпіння, послідовність, внутрішню силу. Його не лякала рутинна буднів, він не тікав від труднощів. Забранський працював з командою тоді, коли інші йшли, коли фінансування тануло, коли поле заростало бур'яном. Його можна було побачити і на тренуваннях юнаків, і в матчах першої команди. Він не грав у гучні гасла. Він просто працював.

Під його керівництвом МФК «Миколаїв» кілька разів виборював право на участь у Першій лізі, боровся за місце у плей-оф до Прем'єр-ліги, а головне клуб зберігав обличчя. У часи, коли український футбол переживав глибоку кризу, Забранський зумів утримати баланс між результатом і розвитком молоді. Його команди не завжди перемагали, але завжди грали із серцем. У нього була своя особлива риса – готувати гравців не лише до гри, а й до життя. Ті, хто проходив через його команду, залишалися людьми, здатними брати на себе відповідальність.

Руслан Забранський на післяматчевій прес-конференції у якості головного тренера МФК «Миколаїв».

Фото: Sport.ua

Та, говорячи про тренерські постаті Миколаєва, не можна не згадати людину-епоху. Анатолій Заяєв. Він працював із командою недовго, але цього вистачило, щоб залишити слід назавжди. Саме під його керівництвом миколаївський клуб виграв Чемпіонат України серед команд Першої ліги у сезоні 1997/98 років. Це був тріумф, якого місто чекало десятиліттями. Тоді всі повірили, що повернення до еліти не просто мрія. Заяєв був харизматичним, принциповим, вимогливим. Його методи іноді здавалися жорсткими, але вони приносили результат. Його авторитет був беззаперечним. Його футбольна мудрість – глибокою.

Єдиний тренер, що вигравав титул Першої Ліги України з миколаївською командою Анатолій Заяєв. Фото: Football.ua

Що об'єднувало всіх цих тренерів, таких різних за характером, стилем і біографіями? Віра в команду. Віра в місто. Віра в гру, яка не має меж. Вони не прагнули слави. Вони прагнули розвитку. Їхні команди програвали, вигравали, боролися, але ніколи не зраджували своїм уболівальникам. Вони робили більше, ніж тренували. Вони тримали футбольну Миколаївщину у вертикальному положенні, коли навколо хитався фундамент.

Сьогодні в місті багато чого змінилося. Триває війна, професійної команди – немає, але історія, яку писали Колтун, Журавко, Забранський, Заяєв та інші не зникає. Вона живе в серцях тих, хто ще ходить на матчі, нехай і зовсім іншого рівня. Вона лунає в історіях старших уболівальників і передається молодим. Її видно у світлинах зі старих газет і в очах тих, хто колись виходив на поле у синьо-білій формі.

Футбольний Миколаїв – це не лише клуб. Це люди, які вірили, коли інші зневірювалися. І серед них тренери – на першому місці. Вони не тільки вигравали. Вони творили.

2.10. Стаття «Як змінювалася інфраструктура футболу в Миколаєві за останні 30 років: шлях боротьби, втрат і нової надії»

Матеріал опубліковано на офіційному сайті Чорноморського національного університету імені Петра Могили. Основна мета статті полягає у комплексному аналізі трансформації футбольної інфраструктури Миколаєва протягом останніх трьох десятиліть, починаючи від занепаду 90-х років після розпаду СРСР і до сучасних викликів воєнного часу. Ціль статті – показати, як футбольна інфраструктура міста відображає загальний стан та дух Миколаєва, його можливості та труднощі в різні історичні періоди. Стаття має на меті документувати ключові етапи розвитку спортивних об'єктів міста, зокрема Центрального стадіону та стадіону в Парку Перемоги, а також проаналізувати вплив російської агресії на спортивну інфраструктуру. Важливою метою є актуалізація проблеми відсутності

професійної футбольної команди в місті та постановка питань щодо майбутнього розвитку футболу в Миколаєві.

Посилання на статтю: <https://chmnu.edu.ua/yak-zminyuvalasya-infrastruktura-futbolu-v-mikolayevi-za-ostanni-30-rokiv-shlyah-borotbi-vtrat-i-novoyi-nadiyi/>

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

EN
UK

Про університет
Факультети
Вступники
Студенту
Наука
Міжнародні зв'язки
International students
Документи
Поліклініка ЧНУ

ЯК ЗМІНЮВАЛАСЯ ІНФРАСТРУКТУРА ФУТБОЛУ В МИКОЛАЄВІ ЗА ОСТАННІ 30 РОКІВ: ШЛЯХ БОРОТБИ, ВТРАТ І НОВОЇ НАДІЇ

Футбольна інфраструктура Миколаєва за останні три десятиліття пройшла складний і неоднозначний шлях – від поступового відновлення після радянського минулого до ударів російських ракет і зусиль громади зберегти спортивне життя навіть у найважчі періоди. Історія стадіонів, команд, ініціатив і втрат – це не лише історія спорту. Це відображення загального стану міста, його духу, можливостей, а часом і безпорадності перед обставинами.

Після розпаду Радянського Союзу футбольна інфраструктура Миколаєва опинилася на межі виживання. Економічна криза 90-х років зупинила практично всі програми розвитку спорту. Центральний міський стадіон, побудований у 1965 році і знаний тоді як стадіон «Суднобудівник», поступово занепадав. На трибунах поросла трава, сидіння ламались, бігові доріжки тріскалися, а поле перетворювалося на болото після дощів. Фінансування обмежувалося лише необхідним для мінімального функціонування. У ті роки майже не було сподівань на масштабну реконструкцію чи модернізацію. Стадіон використовували переважно для матчів МФК «Миколаїв», команди, яка балансувала між першою та другою лігами чемпіонату України.

Перші серйозні зміни почалися вже в 2000-х. Особливо помітними вони стали після 2008 року, коли на території стадіону було встановлено перше поле зі штучним покриттям. Це дало змогу проводити матчі дитячо-юнацьких команд незалежно від погодних умов, а також організувати тренування протягом усього року. Такий розвиток став поштовхом для активізації молодіжного футболу, адже з'явилися нові можливості для навчання і змагань.

У 2010-х роках інфраструктура зазнала істотних змін. Було оновлено газон на основному полі, встановлено сучасну систему дренажу та поливу, з'явилася система підігріву поля. На трибунах частково оновили сидіння, встановили нове табло. Також реконструювали адміністративно-побутовий корпус – там облаштували роздягальні, душові, приміщення для тренерів та суддів. Усе це дозволило повернути на стадіон матчі першої ліги, зокрема домашні ігри МФК «Миколаїв», який у ті роки демонстрував непогані результати. Особливо знаковим був сезон 2015/2016, коли миколаївці боролися за місце у вищому українському

Події та оголошення

05

ЧЕРВНЯ

31

ЛИПНЯ

30

ТРАВНЯ

Запрошуємо на гостьову лекцію «Domesticating vs Foreignising Approaches to Translation»

Посольство Румунії в Україні оголосило початок прийому заявок на отримання 40 стипендій для іноземних громадян на 2025–2026 навчальний рік

«Zawaska NAWA – пропозиція для приїжджих студентів і науковців 2025 – 2026»: оголошено набір кандидатів на участь у міжнародному двосторонньому співробітництві у сфері вищої освіти в рамках програми обміну для студентів та науковців

Новини

Студенти факультету фізичного виховання і спорту ЧНУ імені Петра Могили перемогли на Чемпіонаті України серед юніорів та молоді до 23 років

03 Червня 2025

Футбольна інфраструктура Миколаєва за останні три десятиліття пройшла складний і неоднозначний шлях – від поступового відновлення після радянського минулого до ударів російських ракет і зусиль громади зберегти спортивне життя навіть у найважчі періоди. Історія стадіонів, команд, ініціатив і втрат – це не лише історія спорту. Це відображення загального стану міста, його духу, можливостей, а часом і безпорадності перед обставинами.

Після розпаду Радянського Союзу футбольна інфраструктура Миколаєва опинилася на межі виживання. Економічна криза 90-х років зупинила практично всі програми розвитку спорту. Центральний міський стадіон, побудований у 1965 році і знаний тоді як стадіон «Суднобудівник», поступово занепадав. На трибунах поросла трава, сидіння ламались, бігові доріжки тріскалися, а поле перетворювалося на болото після дощів. Фінансування обмежувалося лише необхідним для мінімального функціонування. У ті роки майже не було сподівань на масштабну реконструкцію чи модернізацію. Стадіон використовували переважно для матчів МФК «Миколаїв», команди, яка балансувала між першою та другою лігами чемпіонату України.

Перші серйозні зміни почалися вже в 2000-х. Особливо помітними вони стали після 2008 року, коли на території стадіону було встановлено перше поле зі штучним

покриттям. Це дало змогу проводити матчі дитячо-юнацьких команд незалежно від погодних умов, а також організовувати тренування протягом усього року. Такий розвиток став поштовхом для активізації молодіжного футболу, адже з'явилися нові можливості для навчання і змагань.

У 2010-х роках інфраструктура зазнала істотних змін. Було оновлено газон на основному полі, встановлено сучасну систему дренажу та поливу, з'явилася система підігріву поля. На трибунах частково оновили сидіння, встановили нове табло. Також реконструювали адміністративно-побутовий корпус - там облаштували роздягальні, душові, приміщення для тренерів та суддів. Усе це дозволило повернути на стадіон матчі першої ліги, зокрема домашні ігри МФК «Миколаїв», який у ті роки демонстрував непогані результати. Особливо знаковим був сезон 2015/2016, коли миколаївці боролися за місце у вищому українському дивізіоні, хоча досягти цього не вдалося.

Оновлений стадіон в Миколаєві, 2015 рік. Фото: Stadiums.at.ua.

У 2017 році завершилася масштабна реконструкція стадіону в Парку Перемоги, який раніше був відомий як стадіон «Трудові резерви». Там було облаштовано сучасне поле зі штучним покриттям, відремонтовано трибуни, встановлено освітлення. Цей стадіон почали активно використовувати як альтернативний майданчик для дитячо-юнацьких змагань та тренувань. У Миколаєві сформувалася система, де кілька локацій почали взаємно доповнювати одна одну - Центральний стадіон, «Трудові резерви», майданчики при школах.

Та всі ці зусилля, розраховані на розвиток і стабільність, були жорстко перервані війною. 28 червня 2022 року Центральний міський стадіон зазнав прямого влучання російської ракети. Вибух знищив щойно оновлене футбольне поле, адміністративно-

побутову будівлю, трибуни та частину інфраструктури. Вирва на місці вибуху сягала 5 метрів завглибшки і понад 15 метрів у діаметрі. На трибунах лишилися уламки скла, а бігові доріжки перетворилися на суцільне місиво. Спортсмени не мали змоги тренуватись, а місто втратило не просто стадіон, а символ надії та відновлення.

Наслідки ракетної атаки 28 червня 2022 року на стадіоні в Миколаєві. Фото: Телеграм канал МикВісті.

Попри це, вже у 2023 році громада почала поступово повертати спортивне життя до міста. У травні відкрили доступ на територію Центрального стадіону для бігунів та спортсменів-любителів. Вхід дозволяли лише у денний час і лише за наявності укриття поблизу. Проведення змагань залишалося під великим питанням, однак саме відкриття воріт мало важливе психологічне значення: місто живе, бореться, не здається.

У тому ж 2023 році в Миколаєві пройшов благодійний футбольний турнір, у якому взяли участь 5 дитячих-юнацьких команд. Турнір мав не лише спортивну мету, а й гуманітарну, тому всі зібрані кошти були спрямовані на допомогу ЗСУ. Це ще раз довело: футбол у Миколаєві є не просто розвагою, а формою спротиву, єдності й гідності. Він живе навіть тоді, коли здається, що це неможливо.

Благодійний турнір серед дітей з мініфутболу на підтримку Збройних сил України. Фото: офіційний сайт Асоціації футболу міста Миколаєва.

Проте сьогодні перед Миколаєвом постає серйозне питання: чи може місто претендувати на проведення офіційних матчів чемпіонату України, якщо в ньому відсутня професійна футбольна команда? Після розформування МФК “Миколаїв” у 2021 році професійний футбол у місті фактично припинив існування. Молодіжні й аматорські команди не можуть забезпечити потрібний рівень для участі в офіційних турнірах. Стадіон є, інфраструктура поступово відновлюється, але нема команди, яка б його представляла. Це створює парадоксальну ситуацію: з одного боку, місто має спортивну історію, базу, фанатську спільноту; з іншого – відсутність клубу робить усю інфраструктуру безсистемною.

Питання професійного футболу в Миколаєві має стати не лише об’єктом ностальгії, а й темою для діалогу міської влади, інвесторів, спортивної спільноти та звичайних уболівальників. Чи можливо створити нову команду? Чи варто реанімувати стару? Як залучити молодь до системної підготовки й участі в змаганнях? Без відповіді на ці запитання інфраструктура залишиться лише формальною, але бездушною.

Попри всі труднощі, Миколаїв продовжує триматися. На кожному турнірі, кожному тренуванні, на кожному понівеченому майданчику знову чути людей, котрі живуть футболом, котрі роблять усе для того, щоб показати, що наш народ вистоїть попри будь-які страждання. І це, можливо, найголовніша відповідь на виклики війни: ми ще тут, ми живі, і ми граємо.

Висновки до розділу 2

У другому розділі представлена серія журналістських статей, присвячених футбольному життю Миколаєва, що в сукупності формують мультимедійну історію міського футболу в умовах війни, кризи та поступового відновлення.

Стаття «Футбольний Миколаїв: виклики та перспективи у післявоєнний час», демонструє, як повномасштабна війна вплинула на спортивну інфраструктуру міста, фінансування клубів і безпекову ситуацію. Водночас акцент зроблено на локальних ініціативах, що стали основою для майбутнього відродження футболу.

Стаття «Від "Суднобудівника" до сьогодення: хронологія миколаївського футболу», простежує історичну еволюцію миколаївських футбольних команд від радянського періоду до сучасності. Автор статті зберігає спортивну пам'ять міста, фіксуючи ключові досягнення та періоди занепаду.

У статті «Жіночий футбол у Миколаєві: становлення, проблеми та майбутнє» показано, як жіночі футбольні команди долають гендерні стереотипи, зберігають сталість у воєнний час і перетворюються на простір емоційної підтримки та соціального згуртування.

Стаття «Майстри м'яча на аматорському рівні», описано, як колишні професіонали, повернувшись на місцеві поля, підвищують рівень чемпіонату міста та надихають молодь власним прикладом.

Стаття «Миколаївські футболісти за кордоном», висвітлює міжнародні кар'єри вихованців місцевих академій. Їхній приклад доводить, що навіть у кризових умовах регіон здатний виховувати гравців, які представляють Україну на світових аренах.

Стаття «Молодь і футбол», яка демонструє, як футбольні школи Миколаєва – зокрема «Перемога», СДЮСШОР та «Лідер» – не лише

тренують спортсменів, а й виконують важливу соціальну функцію в умовах війни, формуючи відповідальних і цілеспрямованих особистостей.

Стаття «Обличчя клубу: як змінювалися емблема та форма миколаївських команд», розкриває візуальну еволюцію клубної ідентичності – від символіки до кольорів форми, що відображають зміну епох, настроїв і традицій.

У статті «Сучасність літньої першості АФМ та АФМО», показано, як нинішні аматорські змагання зберігають цікавість до футболу серед миколаївців, створюючи передумови для відродження професійного рівня.

Стаття «Тренери, що творили футбольний Миколаїв», окреслює внесок ключових постатей – Колтуна, Журавка, Забранського, Заяєва – у становлення футбольної ідентичності міста, доводячи, що за кожною командою стоїть педагогічна і людська школа.

Нарешті, стаття «Як змінювалася інфраструктура футболу в Миколаєві за останні 30 років» описує непросту історію стадіонів, майданчиків і спортивних баз – від розквіту 1990-х до руйнувань унаслідок війни та перших кроків до модернізації. Стаття підкреслює, що без оновлення інфраструктури неможливе повноцінне відродження футболу в регіоні, однак сьогодні вже закладаються основи для відновлення.

Таким чином, аналіз журналістських матеріалів, зібраних у цьому розділі, дозволяє стверджувати, що миколаївський футбол – це складне культурне явище, яке поєднує історичну пам'ять, соціальну мобільність, громадську ініціативу та візуальну ідентичність. Розділ засвідчив, що навіть у критичні часи футбольна культура Миколаєва не тільки виживає, а й трансформується, набуваючи нових форм і змістів.

ВИСНОВКИ

У результаті виконання дипломної роботи «Миколаїв футбольний: мультимедійна історія» було досягнуто поставленої мети та вирішено всі визначені на початковому етапі завдання. В процесі дослідження вдалося здійснити комплексний підхід до аналізу розвитку футболу в місті Миколаєві, а також розглянути його взаємозв'язок з місцевою культурною та соціальною дійсністю. Реалізація проєкту засвідчила можливість поєднання академічного аналізу з практичними інструментами мультимедійної журналістики, що дозволило створити цілісний та водночас динамічний медійний продукт.

У межах роботи було проаналізовано історичний розвиток футболу в Миколаєві та його вплив на формування місцевої спортивної культури – встановлено, що миколаївський футбол має глибоке коріння та пройшов кілька визначальних етапів свого становлення: від зародження в радянський період, коли спорт використовувався як ідеологічний і соціальний інструмент, до трансформацій у період незалежності України, які призвели до оновлення структур, зміцнення аматорського руху та поступового формування сучасної спортивної інфраструктури. У ході дослідження було виявлено, що футбол у Миколаєві виконує не лише розважальну чи змагальну функцію, а й виступає засобом комунікації між поколіннями – як міст між минулим і сьогоденням, через який передаються цінності, традиції та спільна пам'ять. Футбольна культура стала невід'ємною частиною локальної ідентичності, впливаючи на самовизначення мешканців та їхнє ставлення до рідного міста.

Окрему увагу в роботі було приділено аналізу специфіки сучасних мультимедійних технологій у журналістиці – зокрема в контексті висвітлення спортивної тематики. Здійснений огляд вітчизняного та зарубіжного досвіду показав, що мультимедійні формати стають дедалі актуальнішими у процесі комунікації з аудиторією – особливо молодіжною, яка надає перевагу інтерактивному споживанню інформації. Інтеграція тексту, зображень, аудіо,

відео, а також візуалізацій у вигляді інфографіки та інтерактивних елементів сприяє кращому засвоєнню матеріалу, емоційній залученості та підвищенню інтересу до історичних сюжетів. Саме такий підхід дозволяє переосмислити минуле через призму сучасних технологій – зробити його живим, доступним і релевантним для сучасного глядача.

У практичній частині дипломної роботи було створено авторський мультимедійний матеріал – онлайн-історію, що об'єднала різні формати подачі: текстові блоки з аналітичними та наративними елементами, архівні фотографії, що ілюструють ключові моменти розвитку миколаївського футболу, графічні матеріали, зокрема інфографіку з статистикою і хронологією, відеофрагменти з інтерв'ю та матчів, а також інтерактивні елементи, які дозволяють користувачу глибше зануритися в тему. Такий формат не тільки зробив матеріал більш привабливим для аудиторії, а й забезпечив його навчальний і пізнавальний потенціал – що особливо важливо в умовах популяризації місцевої історії серед школярів, студентів та молоді загалом.

Дипломний проєкт має як теоретичне, так і практичне значення. З теоретичного боку робота доповнює дослідження з історії спорту на локальному рівні – зокрема, розширює знання про розвиток фізичної культури та спортивних ініціатив у південному регіоні України. Також вона демонструє нові підходи до вивчення та популяризації історичних матеріалів за допомогою мультимедійної журналістики – поєднання наративної структури, документальних джерел і цифрових засобів комунікації. Практична цінність роботи полягає у створенні унікального інформаційного ресурсу, який може бути використаний не лише журналістами, а й краєзнавцями, освітянами, представниками туристичної галузі та культурними інституціями. Такий ресурс здатний слугувати основою для публічних презентацій, тематичних виставок, інтерактивних уроків і навіть туристичних маршрутів спортивною історією міста.

Виконана робота відкриває широкі перспективи для подальших досліджень – як у напрямку спортивної історії Миколаєва, так і в контексті вивчення інших видів спорту, що мають значення для регіону. Методологічні підходи та інструменти, застосовані у проєкті, можуть бути адаптовані до інших міст України, що дозволяє масштабувати досвід і створювати серію мультимедійних продуктів про локальні особливості спортивного, культурного та соціального життя. Таким чином, дипломна робота має не лише завершений дослідницький вигляд, а й потенціал для трансформації в більш масштабний інформаційно-культурний проєкт.

Створення мультимедійної історії миколаївського футболу продемонструвало ефективність поєднання традиційних методів журналістського дослідження – таких як робота з архівами, опрацювання інтерв'ю, аналітика – з сучасними цифровими технологіями, включно з інтерактивним дизайном, монтажем відео та створенням адаптивного контенту. Це доводить, що сучасна журналістика, особливо на перетині локальної тематики та новітніх форматів, має потужний інструментарій для впливу на аудиторію, формування нової культурної чутливості та активного громадянського залучення. Миколаївський приклад показує, що навіть локальні історії можуть мати загальнонаціональне значення – особливо якщо вони подані в доступній, креативній і водночас професійній формі.

Результати дослідження підтверджують актуальність збереження та популяризації спортивної спадщини як важливого елементу культурної пам'яті місцевої спільноти – з її традиціями, героями, символами та цінностями. Мультимедійний підхід виявився особливо ефективним для залучення молодіжної аудиторії – не лише як споживачів контенту, а й як потенційних дослідників, учасників і продовжувачів цієї історії. Таким чином, дипломна робота реалізувала як свою пізнавальну, так і соціокультурну місію, сприяючи формуванню глибшого зв'язку між сучасним поколінням та історією рідного краю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Асоціація футболу Миколаєва – Instagram. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.instagram.com/mykolaivfootballassociation>
2. Асоціація футболу Миколаївської області – Facebook. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.facebook.com/groups/ffmonikolaev/?locale=uk_UA
3. Бакало І. І. Роль преси у формуванні спортивної культури молоді // Молодь і ринок. 2009. № 1. С. 105–108.
4. Бацунов С. М. Спорт як соціокультурний феномен : автореф. дис. ... канд. філос. наук : 09.00.03. Запоріжжя, 2012. 20 с.
5. Блях В. А., Привіс С. Л. Десятиріччя радянської фізкультури на Україні. Київ : Радянське будівництво і право, 1935. 112 с.
6. Боровська О. В. Співвідношення національних та інтернаціональних термінів в українській термінології галузі фізичної культури та спорту : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Київ, 2004. 15 с.
7. Був Васт – став Миколаїв 1920: клуб Другої ліги змінив назву та емблему // Football.ua, 2023. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://football.ua/ukraine2league/508382-vast-ogolosiv-pro-perejmenuvannja-klubu-v-mikolajiv-1920-ta-zminu-emblemi.html>
8. Вацеба О. М. Історія фізичної культури та спорту в тематиці дисертаційних досліджень (1950–2002). Львів : Українські технології, 2003. 56 с.
9. Вацеба О. М. Нариси з історії західноукраїнського спортивного руху. Івано-Франківськ : Лілея НВ, 1997. 234 с.
10. Вацеба О. М. Спорт української діаспори : бібліогр. покажч. Львів : Українські технології, 2003. 84 с.
11. Вацеба О. М. Український спорт (1922–1941) : покажч. книжк. вид. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2002. 102 с.

12. Вацеба О. М. Феномен зарубіжної української спортивної періодики // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту. 2004. Вип. 5. С. 26–34.
13. Дереп М. С. Висвітлення спорту в періодичній пресі України (2000–2002) : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.01. Київ, 2003. 19 с.
14. Дереп М. С. Особливості й тенденції висвітлення спорту в газеті «Команда» // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2001. № 4. С. 78–81.
15. Животко А. П. Історія української преси. Київ : Наша культура і наука, 1999. 360 с.
16. Житарюк М. Г. Великий спорт і масмедіа. Львів : Світ, 1997. 84 с.
17. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості : навч. посіб. Львів : ПАІС, 2008. 268 с.
18. Із історії МФК «Миколаїв»: чемпіон першої ліги 1997–1998 років // Федерація футболу м. Миколаєва. – 2022. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ffgnikolaev.com/2022/06/iz-istorii-mfk-nikolaev-chempion-pervoj-ligi-1997-1998-godov/>
19. Історія в фотографії: Легенди миколаївського футболу // Федерація футболу м. Миколаєва. – 2019. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ffgnikolaev.com/2019/01/istoriya-v-fotografii-legendy-nikolaevskogo-futbola/>
20. Кашуба В. А., Ткачук С. Г. ЗМІ та їх роль у формуванні позитивного іміджу українського спорту // Фізична культура, спорт та здоров'я нації. 2010. Вип. 4. С. 36–40.
21. Ковпак В. О. Українська спортивна періодика Галичини 20–30 рр. ХХ ст. : монографія. Львів : ЛННБ ім. В. Стефаника, 2008. 234 с.
22. Корольова О. В. Мовностилістичні особливості заміток-новин у сучасних українських спеціалізованих журналах про спорт // Світові стандарти сучасної журналістики. Черкаси, 2010. С. 191–194.

23. Корольова О. В. Спортивні журнали незалежної України : сучасний стан, тенденції розвитку : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.01. Київ, 2013. 17 с.
24. Кропивницька Т. А. Роль ЗМІ в популяризації спортивних єдиноборств в Україні // Педагогіка, психологія і медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2008. № 9. С. 79–83.
25. Миколаїв (муніципальний футбольний клуб) // Вікіпедія. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Миколаїв_\(муніципальний_футбольний_клуб\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Миколаїв_(муніципальний_футбольний_клуб))
26. Миколаївський матч тривалістю 120 років // Український тиждень. – 2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://tyzhden.ua/mykolaivskyj-match-tryvalisti-120-rokiv/>
27. Михайлин І. Л. Журналістика як всесвіт. Харків : Прапор, 2008. 512 с.
28. Михайлин І. Л. Журналістська освіта і наука : підручник. Суми : Університетська книга, 2009. 336 с.
29. Михайлин І. Л. Історія української журналістики ХІХ століття. Київ : ЦНУ, 2003. 720 с.
30. Німич Г. М. Історія висвітлення роботи позашкільних навчальних закладів спортивного спрямування ЗМІ в 50-х – 70-х рр. ХХ ст. // Педагогічний дискурс. 2013. Вип. 15. С. 486–489.
31. Павленко А. В. Футбольний імідж України: особливості формування та виявлення в сучасних вітчизняних ЗМІ : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.06. Київ, 2012. 16 с.
32. Панасенко І. В. Роль спортивних ЗМІ у становленні української національної ідентичності // Вісник Львівського університету. Серія журналістика. 2014. Вип. 39. С. 118–122.
33. Пангелов Б. П. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2010. 245 с.

34. Олійник О. С. Особливості інформаційного наповнення спортивних програм на українському телебаченні // Наукові записки Ін-ту журналістики. 2012. № 47. С. 109–113.

35. Саєнко В. Г. Українська спортивна журналістика: стан та перспективи // Масова комунікація в сучасному світі. 2016. № 2. С. 59–64.

36. Сазонова Ю. О. Висвітлення професійного спорту в сучасній спортивній пресі України (на прикладі газети «Болельщик») // Збірник матеріалів V Всеукр. наук.-практ. конф. «Здоров'я та його сучасні детермінанти». Луганськ : ЛНУ ім. Т. Шевченка, 2010. Ч. 2. С. 130–133.

37. Сазонова Ю. О. Спортивна журналістика України : історія, еволюція, трансформація : монографія / Ю. О. Сазонова. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. – 276 с. URL: <https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/425/1/%D0%A1%D0%B0%D0%B7%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%AE.%20%D0%9E.%20%D0%A1%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B0%20%D0%B6%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.pdf>

38. Франків Я. В. Спорт і телебачення: проблеми та перспективи взаємодії // Гуманітарний вісник. 2011. № 25. С. 90–93.